

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ**

Δ Ε Λ Τ Ι Ο   Ν Ο Μ Ο Λ Ο Γ Ι Α Σ

Επιμέλεια: ΕΥΘ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ,
                          Σύμβουλος Επικρατείας
                          Β. ΓΚΕΡΤΣΟΣ
                          Εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας

Αριθμός 301

Έτος 2002 - 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**I. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Σχέδια πόλεων.....	1
Δημόσιο λογιστικό	2
Κοινωνική Ασφάλιση	3-4
Δημόσια Έργα	5
Συμβάσεις διοικητικές	6

II. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αεροπορία	7
Αίτηση ακυρώσεως	8-14
Αίτηση αναιρέσεως	15
Ανάπηροι	16-17
Απαλλοτρίωση αναγκαστική	18
Αποκαταστατική νομοθεσία	19-20
Αρχαιότητες	21

Αστική ευθύνη	22-24
Αυτοκίνητα	25
Βία ανωτέρα	26
Δάση	27
Δήμοι - Κοινότητες	28-35
Δημόσια έργα	36-37
Δημόσιο λογιστικό	38
Διαγωνισμοί	39-40
Διεθνείς Συμβάσεις	41
Διοίκηση	42-46
Διοικητικά δικαστήρια	47-61
Διοικητική πράξη	62-65
Διοικητική δικονομία	66-67
Εκπαίδευση	68-69
Ελεγκτικό Συνέδριο	70
Εργασία	71-72
Εταιρείες	73
Ευρωπαϊκή Ένωση	74-76
Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων Ανθρώπου	77-78
Κοινωνική Ασφάλιση	79-102
Κοινωνική Προστασία	103
Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων	104
Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας	105-108
Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας	109-110
Κώδικας Ποινικής Δικονομίας	111
Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων	112
Λιμένες	113
Νόμος - νομοθετική εξουσία	114-116
Παίγνια	117
Περιβάλλον	118-120
Ραδιοφωνία - Τηλεόραση	121-124
Στρατολογία	125-127
Συμβάσεις διοικητικές	128-130
Συμβούλιο Επικρατείας	131-138

Σύνταγμα	139-152
Σχέδια πόλεων - Οικοδομές	153-156
Ταχυδρομεία	157
Τελωνειακή νομοθεσία	158-159
Υπάλληλοι διοικητικοί	160-173
Υπάλληλοι ΝΠΔΔ	174-175
Υπάλληλοι στρατιωτικοί	176
Φαρμακοποιοί	177-178
Φορολογία	179-182
Φορολογίες διάφορες.....	183-185
Φορολογία εισοδήματος	186-189
Φορολογία μεταβιβάσεως ακινήτων	190

III. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Δ' 3075/2002.....	73
Α' 31/2003.....	61
ΣΤ' 645/2003	170
Δ' 950/2003.....	117
Δ' 959/2003	25, 42
Α' 1177/2003.....	17
Α' 1667/2003.....	80
Α' 1691/2003.....	88
Α' 1942/2003.....	93
Ε' 2088/2003.....	113
Ε' 2139/2003.....	12
Ε' 2140/2003.....	155
Ε' 2144/2003.....	56
Β' 2207/2003.....	58, 59, 63, 112, 186, 187, 188, 189
Β' 2215/2003	57, 64, 182, 183
Β' 2216/2003	30, 31
Β' 2217/2003	150, 185, 190
Γ' 2241/2003	45, 115

A' 2279/2003.....	23
A' 2283/2003.....	15, 34, 47, 48, 66, 67
A' 2286/2003	79, 100
A' 2289/2003.....	95
A' 2293/2003.....	82, 97
A' 2296/2003.....	85
A' 2313/2003.....	19, 114
A' 2319/2003.....	96
A' 2328/2003.....	22, 65
A' 2330/2003.....	101, 149
A' 2331/2003.....	90
A' 2339/2003.....	91
A' 2483/2003.....	98
Γ' 2523/2003.....	171
A' 2578/2003.....	103
E' 2612/2003.....	27, 62, 106, 146
E' 2680/2003.....	41, 46, 118, 119, 120
A' 2724/2003.....	99
A' 2741/2003.....	94
ΣΤ' 2748/2003.....	50
ΣΤ' 2756/2003.....	125
Δ' 2877/2003.....	121, 140
A' 2956/2003.....	76, 87
ΣΤ' 3042/2003.....	35, 128
ΣΤ' 3045/2003.....	83, 144, 166
Γ' 3059/2003.....	172, 173
A' 3079/2003.....	81, 89
ΣΤ' 3106/2003.....	49, 129
Δ' 3150/2003.....	14, 138
Γ' 3176/2003.....	168
Δ' 3234/2003.....	156
Γ' 3271/2003.....	68
ΣΤ' 3287/2003.....	26, 36
ΣΤ' 3349/2003.....	28, 154

ΣΤ' 3355/2003.....	174, 175
ΣΤ' 3358/2003.....	24, 55, 136, 160, 161, 162
A' 3377/2003	20
ΣΤ' 3440/2003.....	167
A' 3450/2003.....	92
A' 3452/2003.....	16
Δ' 3472/2003.....	75, 135
A' 3544/2003.....	52
A' 3556/2003.....	86
A' 3557/2003.....	51, 54
ΣΤ' 3561/2003.....	38, 78, 142
B' 3606/2003.....	109, 110
B' 3614/2003.....	29
B' 3624/2003.....	184
A' 3651/2003.....	37
Δ' 3725/2003.....	9, 179
A' 3732/2003.....	3
Γ' 3733/2003.....	169
Δ' 3767/2003.....	11, 71, 72
Δ' 3778/2003.....	123
Δ' 3780/2003.....	124, 133
Δ' 3787/2003.....	7, 105
Δ' 3791/2003.....	157
ΣΤ' 3805/2003.....	32, 53
ΣΤ' 3843/2003.....	84, 122
ΣΤ' 3846/2003.....	176
E' 3905/2003.....	21
E' 3906/2003.....	44, 108
B' 3937/2003.....	116, 180, 181
Δ' 3976/2003.....	102, 130, 137, 177, 178
Δ' 3994/2003.....	13
Δ' 3999/2003.....	10
ΣΤ' 24/2004.....	164
Δ' 151/2004.....	1, 147

Δ' 168/2004.....	8, 40, 70, 134
Γ' 189/2004.....	33, 132
ΣΤ' 260/2004.....	77, 126, 127, 140β, 141
Α' 306/2004	4
ΣΤ' 448/2004	163
ΣΤ' 483/2004	5
ΣΤ' 536/2004	2
Γ' 620/2004	43, 69, 107, 111
ΣΤ' 726/2004	6, 39
Ολομ. 813/2004	18, 148, 151, 152, 153
Ολομ. 990/2004	60, 74, 139, 158, 159
Ολομ. 991/2004	104, 131, 145
Ολομ. 992/2004	143, 165

- 1. Σχέδια πόλεων - οικοδομές · όροι και περιορισμοί δομήσεως · ύψος** · παραπέμπεται λόγω μείζονος σπουδαιότητας στην Ολομέλεια το ζήτημα αν είναι αντίθετη προς το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος διάταξη του ΓΟΚ/1985, η οποία επιτρέπει την αύξηση του ύψους οικοδομής ακόμη και σε περιοχή όπου ισχύει ειδικό καθεστώς που ορίζει ανώτατο ύψος, όπως είναι οι κηπουπόλεις ...

Δ' 151/2004 πενταμ. (παρ.
εις Ολομ.)

Εισηγητής: Ε. Δανδουλάκη
Σύμβουλος

- 2. Δημόσιο λογιστικό · ειδικώς · λογιστικό ΝΠΔΔ · τοκοδοσία**· παραπέμπεται στην Ολομέλεια λόγω σπουδαιότητας και αντιθέτου νομολογίας του Α.Π. (ΑΠ 7/2000, 1054, 1449/2002, 528/2003) το ζήτημα αν ως αγωγή κατά την έννοια του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν.Δ. 496/74, από της επιδόσεως της οποίας οφείλονται τόκοι, νοείται όχι μόνον η καταψηφιστική, αλλά και η αναγνωριστική ...

ΣΤ' 536/2004 επταμ. (παρ.
εις Ολομ.)

Εισηγητής: Φ. Γιαννακού
Πάρεδρος

- 3. Κοινωνική ασφάλιση · γενικά · χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας** · παραπέμπεται λόγω σπουδαιότητας και αντιθέτου νομολογίας (ΣΕ 3325/98) στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα αν είναι δυνατή η καταβολή συντάξεως γήρατος από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής αιτήσεως, έστω και αν η αίτηση για αναγνώριση του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας απαραίτητου για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού

δικαιώματος έχει υποβληθεί μετά την αίτηση για συνταξιοδότηση

A' 3732/2003 πενταμ. (παρ. Εισηγητής : Χ. Σιταρά
εις επταμ.) Πάρεδρος

4. **Κοινωνική ασφάλιση ' ΙΚΑ ' TEAM ' παραπέμπεται λόγω σπουδαιότητας στην επταμελή σύνθεση, το ζήτημα αν το ΙΚΑ υποχρεούται να ενημερώνει τους ασφαλισμένους του, όταν τους κοινοποιεί αποφάσεις για την απονομή συντάξεων γήρατος ή αναπηρίας, για την τρίμηνη προθεσμία που τάσσει ο νόμος για να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση επικουρικής συντάξεως από το ΙΚΑ - TEAM ...**

A' 306/204 πενταμ. (παρ. Εισηγητής: Δ. Εμμανουηλίδης
εις επταμ.) Πάρεδρος

5. **Δημόσια έργα ' αναθεώρηση ' παραπέμπεται στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα αν, βάσει των αρχών της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως κρίσιμος χρόνος υπολογισμού της αναθεωρήσεως των τιμών ο χρόνος, όχι της εκτελέσεως των εργασιών, όπως προβλέπει το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 889/79, αλλά της πληρωμής (πιστοποιήσεως) αυτών ...**

ΣΤ' 483/2004 πενταμ. (παρ. Εισηγητής : Θ. Παπαευαγγέλου
εις επταμ.) Σύμβουλος

6. **Συμβάσεις ' διοικητικές ' υπηρεσίες ' παραπέμπεται στην επταμελή σύνθεση λόγω σπουδαιότητος το ζήτημα αν**

υπάγονται στη νομοθεσία περί κρατικών προμηθειών και οι συμβάσεις του Δημοσίου με αντικείμενο την παροχή πάσης φύσεως υπηρεσιών και αν η ανυπαρξία νομικού καθεστώτος που προβλέπει τη σύναψη και εξασφαλίζει την υπερέχουσα θέση του Δημοσίου, δεν αποκλείει τον χαρακτηρισμό της σχετικής σύμβασης ως διοικητικής ...

ΣΤ' 726/2004 πενταμ. (παρ.
εις επταμ.)

Εισηγητής : Α. Σταθάκης
Πάρεδρος

7. **Αεροπορία ' πολιτική ' κυρώσεις ' διαδικασία ' εν όψει της** φύσεως του κατ' άρθρ. 11 παρ. 4 του Π.Δ. 636/72 μέτρου της προσωρινής αναστολής ισχύος πτυχίου χειριστού πολιτικής αεροπορίας, το οποίο επάγεται δυσμενή αποτελέσματα διά τον ενδιαφερόμενον, προ της επιβολής του ως άνω μέτρου δέον να καλείται ο ενδιαφερόμενος εις ακρόασιν κατ' άρθρ. 6 Κωδ. Διοικητικής Διαδικασίας / μειοψ. ...

Δ' 3787/2003

Εισηγητής : Ο. Ζύγουρα
Πάρεδρος

8. **ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ**

συνταγματική κατοχύρωση ' βλ. παρακ. 134

9. **Αίτηση ακυρώσεως ' προσβαλλόμενη πράξη ' εκτελεστότητα ' εσωτερικά έγγραφα ' πράξη του Δικαστικού Τμήματος Τελωνείου, με την οποία, η εν λόγω υπηρεσία ενημερώνει Δ.Ο.Υ. περί της υπάρξεως οφειλής του αιτούντος προς το Δημόσιο, αποτελεί εσωτερικό και προπαρασκευαστικό έγγραφο της Διοικήσεως, προκειμένου ο προϊστάμενος της ΔΟΥ να ασκήσει αρμοδιότητά του για χορήγηση ή μη**

πιστοποιητικού αποδεικνύοντος τη φορολογική του ενημερότητα ...

Δ' 3725/2003

Εισηγητής : Β. Κίντζιου

Πάρεδρος

10. Αίτηση ακυρώσεως ' προσβαλλόμενη πράξη ' εκτελεστότητα ' ενόψει της ελλείψεως αρμοδιότητας Ταμείου να προβεί σε τροποποίηση προεδρικού διατάγματος, πράξη με την οποία δόθηκε συναφής απάντηση σε σχετικό αίτημα, δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη ...

Δ' 3999/2003 επταμ.

Εισηγητής : Ε. Δανδουλάκη

Σύμβουλος

11. Αίτηση ακυρώσεως ' έννομο συμφέρον ' ειδικώς ' εργασία' εργοδοτική οργάνωση, η οποία έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας ή περιλαμβάνεται στα μέρη μεταξύ των οποίων επιλύθηκε συλλογική διαφορά με διαιτητική απόφαση, έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την απόφαση του Υπουργού Εργασίας, με την οποία κηρύσσεται γενικώς υποχρεωτική η συλλογική σύμβαση εργασίας ή η διαιτητική απόφαση, δεδομένου ότι τα μέλη της, εργοδότες, υφίστανται βλάβη η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι οφείλουν πλέον να εφαρμόσουν τους ευνοϊκότερους, σε σχέση με εκείνους της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας κανονιστικούς όρους της συλλογικής σύμβασης εργασίας ή της διαιτητικής απόφασης και στους μη συνδικαλισμένους μισθωτούς τους ...

Δ' 3767/2003 επταμ. (κατ. παρ. Εισηγητής : Δ. Πετρούλιας

3351/2001 πενταμ.)

Σύμβουλος

12. Αίτηση ακυρώσεως ' διόρθωση ' το γεγονός ότι η εκδίκαση της υποθέσεως δεν αναβλήθηκε αυτεπαγγέλτως σε μεταγενέστερη δικάσιμο, αλλά έλαβε χώρα σε ημερομηνία μολονότι πέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία αυτή ο εισηγητής δεν είχε δηλώσει προς τη Γραμματεία του Τμήματος αν η υπόθεση είναι ώριμη προς συζήτηση, και αποδεδειγμένο υποτιθέμενο, πάντως δεν συνιστά λόγο άγοντα σε διόρθωση γραφικού ή αριθμητικού λάθους ...

Ε' 2139/2003

Εισηγητής : Ν. Ρόζος

Σύμβουλος

13. Αίτηση ακυρώσεως ' παραίτηση ' η αποσταλείσα διά τηλεομοιοτυπίας δήλωση παραιτήσεως του αιτούντος από την αίτηση δεν έχει υποβληθεί νομοτύπως κατ' άρθρ. 30 παρ. 1 του Π.Δ. 18/89 και επομένως δεν μπορεί να ληφθεί νομίμως υπόψη ...

Δ' 3994/2003

Εισηγητής : Β. Κίντζιου

Πάρεδρος

14. Αίτηση ακυρώσεως ' τέλη - παράβολο ' κατά την πρόδηλη έννοια του άρθρου 33 παρ. 1 του Ν. 2721/99, σε περίπτωση απορρίψεως ως απαραδέκτου, λόγω μη καταβολής τελών και παραβόλου, ενδίκου βοηθήματος ή μέσου με απόφαση του Δικαστηρίου εκδοθείσα εν συμβουλίω, η υποβολή αιτήματος συζητήσεως της υποθέσεως στο ακροατήριο και η καταβολή των ως άνω τελών και παραβόλου καθώς και του ειδικού επιπλέον παραβόλου δεν θεραπεύει το ως άνω απαράδεκτο ...

Δ' 3150/2003

Εισηγητής : Η. Τσακόπουλος

Πάρεδρος

15. Αίτηση αναιρέσεως ' κατάργηση δίκης ' N. 2944/2001 ' περίπτωση μη καταργήσεως ' ανεξαρτήτως ότι η αναιρεσείουσα διά της αγωγής της ενώπιον του δικάσαντος δικαστηρίου, η οποία απερρίφθη εν όλω, αξίωσε την αποκατάστασιν της ζημίας την οποίαν, κατά ποσόν, ανεβίβασεν συνολικώς εις ύψος άνω των 2.000.000 δρχ. (αξία μηχανήματος + Φ.Π.Α.), η υπό κρίσιν αίτησις, δεν αφορά ούτε εις περιοδικάς παροχάς, ούτε όμως εις ασφαλιστικές εισφοράς, και συνεπώς, ο Φ.Π.Α., η επιβολή του οποίου προβλέπεται υπό του Ν. 1642/86, κατά τον οποίον, δεν αποτελεί πάντως, ούτε προσαύξησιν, ούτε πρόσθετον φόρον, είναι, εν προκειμένω, κατά πάσαν περίπτωσιν συνυπολογιστέος προς προσδιορισμόν του ύψους του ποσού της διά της αιτήσεως αναιρέσεως αχθείσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας διαφοράς ...

A' 2283/2003

Εισηγητής : Γ. Παναγιωτόπουλος
Σύμβουλος

16. Ανάπηροι - θύματα πολέμου ' κατά την έννοια του άρθρου 23 παρ. 5 του Ν.Δ 1044/1971 το δικαίωμα προτιμήσεως υπέρ των στερηθέντων δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως κυλικείου καθιερώνεται μόνο για τα κυλικεία που θα δημιουργηθούν στα νέα κτήρια των μεταστεγαζομένων υπηρεσιών ...

A' 3452/2003

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

17. Ανάπηροι - θύματα πολέμου ' αποκατάσταση ' η ιδιότητα του αναποκατάστατου, λόγω κατάργησης θέσης περιπτέρου, κυλικείου - καφενείου ή κουρείου, πρέπει να συντρέχει τόσο

κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του ενδιαφερόμενου όσο και κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης του νομάρχη, με την οποία παραχωρείται η σχολάζουσα θέση περιπτέρου ...

Α' 1177/2003

Εισηγητής : Χ. Σιταρά
Πάρεδρος

18. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ

ειδικώς ' υπέρ Ο.Σ.Κ. ' βλ. παρακ. 153

19. Αποκαταστατική νομοθεσία Ν. 1648/86 ' οι διατάξεις του Ν. 98/1975, με τις οποίες κυρώθηκε και απόκτησε ισχύ νόμου σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και εταιρειών για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στο Θρακικό Πέλαγος, είναι ειδικές / συνεπώς, δεν καταργήθηκαν από τις μεταγενέστερες διατάξεις του Ν. 1648/1986, με τις οποίες ρυθμίζεται γενικώς το θέμα της προστασίας ορισμένων κατηγοριών προσώπων, εφ' όσον μάλιστα στο άρθρο 16 του νόμου τούτου μεταξύ των καταργουμένων διατάξεων δεν περιλαμβάνονται και οι διατάξεις της πιο πάνω σύμβασης, κατά το μέρος που με αυτές η πρόσληψη του προσωπικού υπόκειται μόνο στους περιορισμούς που καθορίζει η ίδια ...

Α' 2313/2003

Εισηγητής : Δ. Σκαλτσούνης
Πάρεδρος

20. Αποκαταστατική νομοθεσία ' αποκατάσταση αστική ' κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 του Β.Δ. 775/1964, για να τύχουν κρατικής στεγαστικής συνδρομής οικογένειες χαμηλού εισοδήματος που δεν διαθέτουν ιδιόκτητη στέγη, πρέπει οι οικογένειες αυτές να κατοικούν σε μισθωμένη οικία και να

διαθέτουν μεγάλο μέρος του εισοδήματός τους για την καταβολή του μισθώματος, το υπόλοιπο δε ποσό του εισοδήματός τους να μην επαρκεί για τη συντήρησή τους ...

A' 3377/2003

Εισηγητής : Π. Μπραΐμη
Πάρεδρος

21. Αρχαιότητες ' διατηρητέα ' οι ρυθμίσεις του άρθρου 3 του Ν. 2831/2000 δεν μετέβαλαν τις προϋσχύσασες ως προς τη δυνατότητα και τη διαδικασία χαρακτηρισμού κτηρίου ως διατηρητέου / συνεπώς, δεδομένου ότι και ο νέος νόμος δεν περιέχει σχετική μεταβατική διάταξη, δεν επηρεάζονται οι εκκρεμείς διαδικασίες χαρακτηρισμού κτηρίων, στις οποίες είχε συνταγεί αιτιολογημένη έκθεση πριν από την έναρξη ισχύος του Ν. 2831/2000 ...

E' 3905/2003

Εισηγητής : Ν. Ρόζος
Σύμβουλος

22. Αστική ευθύνη Δημοσίου ' λόγω της υπαίτιας συμπεριφοράς της εταιρείας στην έκδοση ευμενούς γι' αυτήν, παράνομης όμως διοικητικής πράξεως, δεν γεννάται ευθύνη του Δημοσίου, κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ για ανόρθωση της ζημίας την οποία υπέστη από τη νόμιμη ανάκληση της παράνομης αυτής διοικητικής πράξεως ...

A' 2328/2003

Εισηγητής : Π. Μπραΐμη
Πάρεδρος

23. Αστική ευθύνη Δημοσίου ' ειδικώς ' δημόσια έργα ' ο κύριος δημοσίου έργου, ως ούτος προσδιορίζεται εις το

άρθρον 1 του Ν.Δ. 1260/1972, υπέχει αστικήν ευθύνην διά τας ζημίας, τας προκαλουμένας εις τρίτους, εξ αιτίας της εκτελέσεως δημοσίου έργου, έστω και αν η εκτέλεσις του έργου αυτού έχει ανατεθεί διά συμβάσεως εις ιδιώτην ανάδοχον ...

Α' 2279/2003

Εισηγητής : Γ. Παναγιωτόπουλος
Σύμβουλος

24. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

περιορισμός ' βλ. παρακ. 162

25. Αυτοκίνητα ' επιβατικά δημοσίας χρήσεως ' το γεγονός και μόνον ότι κατά παράβαση της απαγορεύσεως, η οποία εισήχθη με το άρθρο 8 παρ. 5 του Π.Δ. 244/1987, οι αιτούντες εξακολουθούσαν να παραλαμβάνουν πελάτες από τα σημεία, τα οποία κείνται εκτός των διοικητικών ορίων της έδρας των αυτοκινήτων τους, δεν υποχρέωνε την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση να περιλάβει, στην Περιοχή Κοινής Λειτουργίας που θεσπίζεται με την νομαρχιακή απόφαση, τους Δήμους, στους οποίους εδρεύουν τα ταξί των αιτούντων ...

Δ' 959/2003

Εισηγητής : Δ. Γρασίας
Πάρεδρος

26. ΒΙΑ

ανωτέρα ' βλ. παρακ. 36

27. Δάση ' αναδάσωση ' όπως προκύπτει από την εισηγητική έκθεση του Ν. 2690/99, με τις διατάξεις του άρθρου 6

θεσπίζονται ειδικότερες ρυθμίσεις για την άσκηση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος ακρόασης ώστε να εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις αποτελεσματικής εφαρμογής του άρθρου 20 παρ. 2 του Συντάγματος, χωρίς, όμως, να αποσκοπείται η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της διατάξεως αυτής / συνεπώς, η τήρηση του τύπου της προηγουμένης κλήσεως σε ακρόαση δεν απαιτείται στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες λαμβάνεται δυσμενές για τον διοικούμενο διοικητικό μέτρο, βάσει αντικειμενικών δεδομένων, μη συνδεομένων προς υποκειμενική συμπεριφορά του, και στις οποίες περιλαμβάνεται η κήρυξη εκτάσεως ως αναδασωτέας / και ναι μεν η κήρυξη αυτή ενίοτε αποτελεί συνέπεια υπαιτίων ενεργειών του διοικουμένου, όπως στις περιπτώσεις εκχερσώσεως, η υπαιτιότητά του, όμως, δεν είναι κατά νόμο κρίσιμο στοιχείο για την κήρυξη της αναδασώσεως, η οποία χωρεί βάσει αντικειμενικών δεδομένων, δηλαδή του αντικειμενικού γεγονότος ότι κατεστράφη η φυομένη στην έκταση δασική βλάστηση / κατ' ακολουθίαν, προ της εκδόσεως αποφάσεως κηρύξεως εκτάσεως ως αναδασωτέας δεν απαιτείται ως ουσιώδης τύπος της διαδικασίας, κλήση του ενδιαφερομένου σε ακρόαση ...

Ε' 2612/2003 επταμ. (κατ. παρ. Εισηγητής : Β. Καμπίτση
127/2003 πεντ.) Πάρεδρος

28. Δήμοι - κοινότητες ' απαλλοτρίωση αναγκαστική ' πάντα τα ζητήματα τα αφορώντα εις την ύπαρξιν η μή πολεοδομικής ανάγκης δικαιολογούσης την απαλλοτρίωσιν, την καταλληλότητα του επιλεγέντος ακινήτου προς εξυπηρέτησιν της ανάγκης ταύτης ως προς την θέσιν, τα όρια, το εμβαδόν και την εν γένει πραγματικήν κατάστασιν αυτού, την εξέτασιν εναλλακτικών λύσεων κλπ. εξετάζονται υπό των αρμοδίων προς τούτο πολεοδομικών οργάνων κατά το στάδιον του

αφορισμού του χώρου ως κοινωφελούς, ήτοι της εγκρίσεως ή τροποποίησεως του σχεδίου πόλεως, δεν δύναται δε να επανέλθει επ' αυτών το κηρύσσον την απαλλοτριώσιν Δημοτικόν Σύμβουλιον ...

ΣΤ' 3349/2003

Εισηγητής : Μ. Καραμανώφ
Σύμβουλος

29. Δήμοι - κοινότητες ' έσοδα ' τέλη ' τέλη παρεπιδημούντων από της ενάρξεως ισχύος του άρθρου 27 παρ. 10 του Ν. 2130/1993 τα ποσά που αποδόθηκαν για τα τέλη που η διάταξη αυτή αφορά από 1.1.1993 κατέστησαν αχρεώστητα, κατά το μέρος που υπερέβαιναν το ποσοστό 2% επί της βάσεως υπολογισμού των πιο πάνω τελών, και εγεννήθη αξίωση επιστροφής ή συμψηφισμού τους ...

Β' 3614/2003

Εισηγητής : Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

30. Δήμοι - κοινότητες ' έσοδα ' τέλη υδρεύσεως τα τέλη που προβλέπονται από το άρθρο 19 του β.δ. της 24-9/20.10.58 και επιβάλλονται στους χρησιμοποιούντες δημοτική ή κοινοτική υπηρεσία (όπως είναι η υπηρεσία υδρεύσεως) δεν ταυτίζονται με τα άσχετα προς αυτά τέλη υπέρ της δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων υδρεύσεως και αποχετεύσεως του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1069/1980 που επιβάλλονται για την μελέτη και κατασκευή έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως ...

Β' 2216/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας
Σύμβουλος

31. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

επιχειρήσεις ' βλ. παραπ. 30

32. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

έργα ' βλ. παρακ. 53

33. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

έργα ' βλ. παρακ. 132

34. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

έργα ' προμήθειες ' βλ. παρακ. 48

35. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

συμβάσεις ' βλ. παρακ. 128

36. Δημόσια έργα ' αποζημίωση ' ανεξαρτήτως του ζητήματος
αν το άρθρο 4 παρ. 11 του Ν. 1418/84 δεν έχει εισέτι
ενεργοποιηθεί λόγω της μη εκδόσεως του προβλεπόμενου
προεδρικού διατάγματος, η τυχόν συμβατικώς αναληφθείσα
υποχρέωση του αναδόχου να καταρτίσει ασφαλιστική σύμβαση
για να καλυφθεί η περίπτωση ζημιών του έργου λόγω
ανωτέρας βίας, μη προσκρούουσα σε διάταξη αναγκαστικού
δικαίου, είναι ισχυρά και δύναται να αντιταχθεί σε περίπτωση
ζημίας του έργου που προήλθε από γεγονός συνιστών
ανωτέρα βία ...

ΣΤ' 3287/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

37. Δημόσια έργα · έκπτωση · κατά την έννοια του άρθρου 47 παρ. 10 του Π.Δ. 609/1985, η μετά την έκπτωση του αναδόχου επιμέτρηση των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί δύναται να διενεργείται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και δι' οργάνων της, όπως είναι ο επιβλέπων του έργου, η δε επακολουθούσα κοινοποίηση της επιμετρήσεως αυτής από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία προς τον έκπτωτο ανάδοχο συνιστά και αποδοχή της επιμετρήσεως από αυτήν ...

A' 3651/2003

Εισηγητής : Ν. Μαρκουλάκης
Σύμβουλος

38. Δημόσιο λογιστικό · παραγραφή · υπέρ ΝΠΔΔ · δεν υφίσταται ομοιότης συνθηκών μεταξύ εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα και μονίμων υπαλλήλων ΝΠΔΔ, η οποία θα καθιστούσε τη διάφορο μεταχείριση των τελευταίων στο θέμα της παραγραφής των αξιώσεών τους κατά των εργοδοτών τους αντίθετη προς την αρχή της ισότητας / περαιτέρω δε, δεν αντιτίθεται προς την αρχή της ισότητας ούτε και η θέσπιση διαφόρου χρόνου παραγραφής ως προς τις αξιώσεις των νπδδ κατά των υπαλλήλων τους, διότι τούτο συνάπτεται με γενικότερο λόγο δημοσίου συμφέροντος που συνιστά η προστασία της περιουσίας των ΝΠΔΔ και της οικονομικής τους καταστάσεως, στην οποία συμβάλλουν οι φορολογούμενοι πολίτες (Α.Π. 11/2003 Ολομ.) εξάλλου, ούτε η πρόβλεψη συντομωτέρου χρόνου παραγραφής για τις αξιώσεις υπαλλήλων των ΝΠΔΔ κατ' αυτών προσκρούει στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, διότι η παραγραφή εφ' όσον δεν θεσπίζεται αναδρομικώς δεν προσκρούει στην προστασία της ιδιοκτησίας (Α.Π. 11/2003 Ολομ.) ...

ΣΤ' 3561/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

39. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

προμήθειες ' βλ. παραπ. 6

40. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

προμήθειες ' βλ. παρακ. 134

41. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

σύμβαση Ραμσάρ ' βλ. παρακ. 118

42. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

αρχές που διέπουν τη δράση της ' αρχή εμπιστοσύνης '
βλ. παραπ. 25

43. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

αρχές που διέπουν τη δράση της ' αρχή αμεροληψίας ' βλ.
παρακ. 69

44. Διοίκηση ' συλλογικά όργανα ' κανόνες συνθέσεως και λειτουργίας ' κατ' άρθρ. 14 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το αναπληρωματικό μέλος συλλογικού οργάνου δεν δύναται να συμμετάσχει σε αυτό παρά μόνο αν το τακτικό μέλος το οποίο αναπληρώνει, είναι απόν ή κωλύεται / τούτου δε έπεται ότι δεν είναι νόμιμη η συμμετοχή στο αυτό συλλογικό όργανο τόσο του τακτικού μέλους αυτού όσο και του αναπληρωτή του ...

Ε' 3906/2003

Εισηγητής : Ν. Ρόζος

Σύμβουλος

45. Διοίκηση ' συλλογικά όργανα ' συμβούλια - επιτροπές ' η εξουσιοδότηση που παρέχεται με το άρθρο 30 παρ. 6 του Ν. 2190/1994 είναι ειδική και ορισμένη, εφ' όσον προσδιορίζονται με αυτήν τα συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία εξουσιοδοτείται να ρυθμίσει με κανονιστική πράξη της η Διοίκηση και τα οποία συνίστανται στην κατάργηση, συγχώνευση ή διατήρηση των συμβουλίων και επιτροπών των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο Πολιτισμού ή των νπδδ που εποπτεύονται από αυτό, τη μεταβολή των αρμοδιοτήτων, του αριθμού και των ιδιοτήτων των μελών αυτών, καθώς και τη σύσταση νέων συμβουλίων και επιτροπών / εξ άλλου, επιτρεπτός κατά το Σύνταγμα παρέχεται η εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Πολιτισμού, εφ' όσον το αντικείμενο αυτής αφορά τη ρύθμιση ειδικότερου θέματος, σε σχέση με τη βασική ουσιαστική ρύθμιση που παρέχεται στην ίδια την εξουσιοδοτική διάταξη / συγκεκριμένα, με την εξουσιοδοτική διάταξη διατυπώνεται ο κανόνας της αναμορφώσεως των συλλογικών οργάνων των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο Πολιτισμού και των νπδδ που εποπτεύονται από αυτό, για τη θεραπεία της σοβαρής δυσλειτουργίας αυτών που είχε παρατηρηθεί στην πράξη / παρέχεται δε εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Πολιτισμού να καθορίσει τον αριθμό και τη σύνθεση των σχετικών συμβουλίων και επιτροπών βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ανάλογα δηλαδή με τις ανάγκες και τις συνθήκες λειτουργίας των υπηρεσιών του Υπουργείου και των εποπτευομένων από αυτό νπδδ / συνεπώς, η ως άνω εξουσιοδότηση αφορά πράγματι σε ειδικότερο ζήτημα, για τη ρύθμιση του οποίου εγκύρως προβλέπεται η έκδοση υπουργικής αποφάσεως και όχι προεδρικού διατάγματος ...

Γ' 2241/2003

Εισηγητής : Α. Γκότσης
Σύμβουλος

46. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

δέσμια αρμοδιότητα ' βλ. παρακ. 118

47. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

διαφορές ν. 1406/83 ' καθ' ύλη αρμοδιότητα ' βλ. παρακ. 48

48. Διοικητικά δικαστήρια ' διοικητική δικονομία ' διαφορές ν.

1406/83 ' αγωγή ' διά του άρθρου 30 του Β.Δ/τος της 22-2/1.3.1952 ρυθμίζεται εξαντλητικώς το ένδικον μέσον της προσφυγής προς επίλυσιν πάσης, οιασδήποτε φύσεως διαφοράς, ανακυπτούσας κατά την εκτέλεσιν συμβάσεως περί εκτελέσεως δημοτικού ή κοινοτικού έργου, ως και μετά την, καθ' οιονδήποτε τρόπον, λύσιν της συμβάσεως ταύτης, προβλέπεται δε και αρμοδιότης του Εφετείου προς επίλυσιν της διαφοράς αυτής / όμως, εκ της τοιαύτης εξαντλητικής ρυθμίσεως του ενδίκου μέσου της προσφυγής, ουδόλως αποκλείεται, ελλείψει ρητής περί τούτου προβλέψεως, η επιδίωξις δικαστικής ικανοποιήσεως αξιώσεως, γεννηθείσης εκ συμβάσεως, είτε δι' αγωγής αποζημιώσεως, είτε δι' αγωγής αδικαιολογήτου πλουτισμού / η ερμηνεία αυτή επαληθεύεται όχι μόνον εκ του κανόνος ότι, κατ' αρχήν, ο ενδιαφερόμενος επιλέγει ελευθέρως το μέσον, διά του οποίου θα επιδιώξει την δικαστικήν επίλυσιν της διαφοράς του, αλλά τόσον εκ του άρθρου 2 παρ. 2 του Ν. 1406/83, όσον και εκ του άρθρου 19 παρ. 1 του Ν. 1868/1989 / εφ' όσον δε, το άρθρον 30 του Β.Δ. της 22-2/1.3.1952 τυγχάνει εφαρμογής και διά την επίλυσιν οιασδήποτε διαφοράς, προκυπτούσης εκ συμβάσεως προμηθείας των Ο.Τ.Α., η οποία διέπεται υπό του Π.Δ. 28/1980, οι εις την σύμβασιν ταύτην συμβληθέντες δύνανται να επιδιώξουν την δικαστικήν ικανοποίησιν των αξιώσεών των και

δι' αγωγής αποζημιώσεως, εκούσης ως επικουρικών αίτημα τον αδικαιολόγητον πλουτισμόν / εν όψει δε του χαρακτήρος των συμβάσεων τούτων ως διοικητικών, η αγωγή αυτή ανήκει, εις πρώτον και τελευταίον βαθμόν, εις την αρμοδιότητα του οικείου τριμελούς διοικητικού εφετείου ...

A' 2283/2003

Εισηγητής : Γ. Παναγιωτόπουλος
Σύμβουλος

49. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' διαφορές ν. 1406/83 ' αγωγή ' στις περιπτώσεις που η σχετική νομοθεσία δεν προβλέπει την έκδοση εκτελεστής πράξεως, όπως στο στάδιο της πληρωμής του προμηθευτή ύστερα από την παραλαβή των υλικών, τότε, το ένδικο μέσο με το οποίο μπορεί ο προμηθευτής να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του, είναι η κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 1406/83 ευθεία αγωγή για αποζημίωσή του που εκδικάζεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο ...

ΣΤ' 3106/2003

Εισηγητής : Φ. Αρναούτογλου
Σύμβουλος

50. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' διαφορές ν. 1406/83 ' αγωγή ' συνάφεια ' ο ενάγων δύναται να σωρεύσει παραδεκτώς στο ίδιο δικόγραφο περισσότερες αξιώσεις κατά του ιδίου εναγομένου, μόνον εάν αυτές είναι συναφείς, εάν, δηλαδή, απορρέουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία...

ΣΤ' 2748/2003

Εισηγητής : Α. Σταθάκης
Πάρεδρος

51. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' διαφορές ν. 1406/83 ' αστική ευθύνη Δημοσίου ' δικαιοδοσία ' διοικητικές διαφορές υπαγόμενες στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων γεννώνται όχι μόνον από συμβάσεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων αλλά και από ζημίες που προξενούνται σε τρίτους από τις, κατά τη μελέτη και εκτέλεση δημοσίου έργου, πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του κυρίου του έργου, δημοσίου ή νπδδ, ακόμη και όταν η εκτέλεση του έργου ανατίθεται με σύμβαση σε ιδιώτη ανάδοχο...

A' 3557/2003

Εισηγητής : Β. Ανδρουλάκης
Πάρεδρος

52. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' διαφορές ν. 1406/83 ' αστική ευθύνη Δημοσίου ' όρια ελέγχου ' επί αγωγής το ζήτημα του προσώπου που ευθύνεται σε αποζημίωση συνάπτεται με το νόμω βάσιμο αυτής και επομένως, ερευνάται αυτεπαγγέλτως από το διοικητικό εφετείο, κατ' άρθρ. 69 παρ. 2 Π.Δ. 341/1978 ...

A' 3544/2003

Εισηγητής : Ε. Σάρπ
Σύμβουλος

53. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' διαφορές ν. 1406/83 ' δημόσια έργα ' προσφυγή ' τυχόν αποδοχή κατ' άρθρ. 12 παρ. 9 Ν. 1418/84 από τον ανάδοχο της ευνοϊκής γι' αυτόν αποφάσεως του Νομάρχη εκδοθείσης επί αιτήσεως θεραπείας του δεν παρακωλύει την προβλεπόμενη από το άρθρο 12 παρ. 5 του Ν. 1418/84 δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου από το θιγόμενο

Δήμο κατά της αποφάσεως του τότε κρατικού Νομάρχη που δέχεται την αίτηση θεραπείας του αναδόχου του δημοτικού έργου / και τούτο διότι η αδυναμία προσβολής που αναφέρεται στην παράγραφο αυτή αφορά τον αποδεχόμενο την απόφαση ανάδοχο, που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας ...

ΣΤ' 3805/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

54. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

διαφορές ν. 1406/83 ' διαφορές δημοσίων έργων ' βλ. παραπ. 51

55. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

διαφορές ουσίας ν. 1406/83 ' διαφορές περί τις αποδοχές ' βλ. παρακ. 136

56. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' ΚΦΔ '

επιδόσεις' κατ' άρθρ. 59 παρ. 5 ΚΦΔ όταν υπάρχουν περισσότεροι εκπρόσωποι του Δημοσίου, αρκεί η επίδοση σε έναν από αυτούς ...

Ε' 2144/2003

Εισηγητής : Α. Ράντος
Σύμβουλος

57. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' ΚΦΔ '

απόδειξη ' κατανομή βάρους ' κατά την έννοια του άρθρου 122 του Κ.Φ.Δ., στη δίκη επί προσφυγής κατά πράξεως της φορολογικής αρχής περί επιβολής φόρου, εφόσον εκ του ουσιαστικού φορολογικού νόμου δεν προκύπτει διαφορετική

ρύθμιση, κάθε διάδικος έχει υποχρέωση να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τους ισχυρισμούς του / συνεπώς, η φορολογική αρχή, επιβάλλουσα φόρο, οφείλει να επικαλεσθεί τα πραγματικά περιστατικά τα οποία, θεμελιώνουν, κατά νόμον, την αξίωση του Δημοσίου για ορισμένο ποσό φόρου, αν δε ο ασκήσας την προσφυγή φορολογούμενος αμφισβητήσει τη συνδρομή τους, αυτή φέρει κατά κανόνα το βάρος της αποδείξεώς τους, ο δε ασκήσας την προσφυγή έχει δικαίωμα να ανταποδείξει / εξάλλου, όταν ο ουσιαστικός φορολογικός νόμος προβλέπει φορολογική απαλλαγή ή έκπτωση, εκείνος που ζητεί την εν λόγω απαλλαγή ή έκπτωση πρέπει να επικαλείται και να αποδεικνύει τη συνδρομή όλων των σχετικών προϋποθέσεων ...

B' 2215/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας
Σύμβουλος

58. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία · ΚΦΔ · έφεση · όρια ελέγχου · για να κριθεί από το αναιρετικό δικαστήριο αν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο της ουσίας ώφειλε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την προβαλλόμενη από τον αναιρεσείοντα νομική πλημμέλεια της πράξεως της φορολογικής αρχής θα πρέπει είτε από το αναφερόμενο στην προσβαλλόμενη απόφαση περιεχόμενο της πράξεως της φορολογικής αρχής να προκύπτει ότι η πράξη είναι νομικώς πλημμελής, είτε να προβάλλεται ότι παρά το ότι ο αναιρεσείων είχε επικαλεσθεί, ενώπιον των δικαστηρίων της ουσίας, έστω και για πρώτη φορά κατ' έφεση, συγκεκριμένη νομική πλημμέλεια της πράξεως, η οποία προέκυπτε από το περιεχόμενό της, το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη την πλημμέλεια αυτή, είτε ότι παρά το ότι ο αναιρεσείων είχε θέσει υπόψη του δικαστηρίου της ουσίας, έστω και με υπόμνημα, το

περιεχόμενο της πράξεως της φορολογικής αρχής, το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τη νομική πλημμέλεια της πράξεως αυτής που προέκυπτε από το περιεχόμενό της ...

Β' 2207/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας
Σύμβουλος

59. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

έφεση ' υπόμνημα ' βλ. παραπ. 58

60. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ' ΚΦΔ'

δεδικασμένο ' βλ. παρακ. 159

61. Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία ' ερμηνεία '

διόρθωση αποφάσεων ' οι παραλείψεις των δικαστηρίων της ουσίας να αποφανθούν επί υποβληθέντων αιτημάτων των διαδίκων δεν μπορούν, εν πάση περιπτώσει, να συμπληρωθούν στα πλαίσια της ερμηνείας και της διορθώσεως των σχετικών αποφάσεών τους ...

Α' 31/2003

Εισηγητής : Α. Καλογεροπούλου
Πάρεδρος

62. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

διαδικασία ' τύποι ' ουσιώδεις, βλ. παραπ. 27

63. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

διαδικασία ' τύποι ' ουσιώδεις, βλ. παρακ. 186

64. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

εγκύκλιοι ' βλ. παρακ. 183

65. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξεως ' βλ. παραπ. 22

66. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

αγωγή αποζημιώσεως ν. 1868/89 ' βλ. παραπ. 48

67. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

αγωγή αδικολογήτου πλουτισμού ' βλ. παραπ. 48

68. Εκπαίδευση ' ανωτάτη ' ΔΕΠ ' εκλογή ' διαδικασία ' από
το άρθρο 6 περ. Δ του Ν. 2083/1992 συνάγεται ότι για την εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π. ΑΕΙ, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, στο οποίο ανήκει η θέση, και το οικείο Εκλεκτορικό Σώμα συνέρχονται και συνεδριάζουν σε κοινή συνεδρίαση και στο τέλος της συνεδρίασης ψηφίζουν για την εκλογή μόνο τα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος ...

Γ' 3271/2003

Εισηγητής : Π.Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

69. Εκπαίδευση ' ανωτάτη ' ΔΕΠ ' πειθαρχικό δίκαιο ' διαδικασία ' ο νόμος δεν προβλέπει ρητώς την περίπτωση κατά την οποία ζητείται η εξαίρεση τόσο του τακτικού όσο και του αναπληρωματικού μέλους του πειθαρχικού συμβουλίου

που προέρχονται από το ΑΕΙ στο οποίο ανήκει ο πειθαρχικώς διωκόμενος / τα άρθρα 18 και 20 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που εξασφαλίζουν την εφαρμογή της αρχής της αμεροληψίας, προβλέποντας ότι, αν δεν είναι δυνατή η συγκρότηση του αρμοδίου δικαστηρίου από το νόμιμο αριθμό μελών, η αίτηση εξαιρέσεως παραπέμπεται σε άλλο δικαστήριο προκειμένου αυτό να αποφασίσει επί της αιτήσεως αυτής χωρίς τη συμμετοχή των δικαστών των οποίων ζητείται η εξαίρεση, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στην εν λόγω περίπτωση, διότι σύμφωνα με το νόμο έχει συσταθεί και λειτουργεί ένα μόνο πειθαρχικό συμβούλιο για τα μέλη ΔΕΠ όλων των ΑΕΙ της Χώρας / στην περίπτωση λοιπόν, αυτή, για να διασφαλισθεί η αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων, με τη μη συμμετοχή στη σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου που θα αποφασίσει για το αίτημα της εξαιρέσεως των μελών των οποίων ζητείται η εξαίρεση, αλλά και η ταχεία διεκπεραίωση των πειθαρχικών υποθέσεων που επιβάλλεται από τη φύση τους, το κενό του νόμου πρέπει να καλυφθεί με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 7 παρ. 6 και 14 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας / σύμφωνα με αυτά, αν ζητηθεί η εξαίρεση τόσο του τακτικού όσο και του αναπληρωματικού μέλους του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μελών του ΔΕΠ των ΑΕΙ, που προέρχονται από το ΑΕΙ στο οποίο υπηρετεί ο πειθαρχικώς διωκόμενος, το πειθαρχικό συμβούλιο συνεδριάζει και αποφασίζει με τα υπόλοιπα μέλη του, χωρίς τη συμμετοχή των μελών, των οποίων ζητείται η εξαίρεση, εφ' όσον έχει νόμιμη απαρτία, αν δηλαδή τα υπόλοιπα μέλη του είναι περισσότερα από τα μισά των μελών του συμβουλίου και διασφαλίζεται η σύνθεσή του, κατά πλειοψηφία, από τα μέλη του που είναι δικαστικοί λειτουργοί / αν έτσι, γίνει δεκτή αίτηση εξαιρέσεως και εξαιρεθούν και τα δύο παραπάνω μέλη που προέρχονται από το ΑΕΙ στο οποίο υπηρετεί ο πειθαρχικώς διωκόμενος, το πειθαρχικό συμβούλιο συνέρχεται και αποφασίζει για την πειθαρχική υπόθεση του διωκόμενου με

μειωμένη σύνθεση, χωρίς τη συμμετοχή των εξαιρεθέντων μελών, εφόσον έχει νόμιμη απαρτία και συμμετέχουν στη σύνθεσή του και τα τρία μέλη που προέρχονται από δικαστικούς λειτουργούς, ώστε να διασφαλίζεται η κατά πλειοψηφία, επί του συνόλου των τακτικών μελών του, συμμετοχή σε αυτό ανώτατων δικαστικών λειτουργών, για να μπορεί να επιβάλει το εν λόγω συμβούλιο, αν το αποφασίσει, ακόμη και την ποινή της οριστικής παύσης ...

Γ' 620/2004 επταμ. (κατ. Εισηγητής : Μ.Ε. Κωνσταντινίδου
παρ. 2012/2003 πεντ.) Σύμβουλος

70. ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

βλ. παρακ. 134

71. Εργασία ` συλλογικές διαφορές ` σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ. 1 και 4 και 11 παρ. 2 του Ν. 1876/1990 ενιαίο κλάδο συγκροτούν όχι μόνον ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και επιχειρήσεις συναφείς / απαιτείται δε, οι επιχειρήσεις να συγκεντρώνουν ορισμένα ελάχιστα κοινά αντικειμενικά χαρακτηριστικά, ικανά να προσδώσουν σε αυτές την ιδιότητα των συναφών επιχειρήσεων, ώστε να μπορεί να θεωρηθούν ως επιχειρήσεις ενός κλάδου / τα κοινά αυτά στοιχεία αφορούν ιδίως το αντικείμενο παραγωγής και την παραγωγική διαδικασία που καθιστούν δυνατή την ύπαρξη συνθηκών εργασίας, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα καθορισμού ομοιόμορφων όρων εργασίας και αμοιβής / περαιτέρω, η ευχέρεια του Υπουργού Εργασίας να επεκτείνει και να κηρύξει γενικώς υποχρεωτική για όλους τους εργαζομένους του κλάδου ή επαγγέλματος συλλογική σύμβαση εργασίας ή διαιτητική απόφαση μετά από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι με τη συλλογική

σύμβαση εργασίας ή τη διαιτητική απόφαση δεσμεύονται ήδη εργοδότες που απασχολούν το 51% των εργαζομένων του κλάδου ή επαγγέλματος / η συνδρομή της προϋποθέσεως αυτής πρέπει να διαπιστώνεται αιτιολογημένα και με βάση επίκαιρα στοιχεία είτε στην υπουργική απόφαση είτε στη γνωμοδότηση του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, η σχετική δε αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου ...

Δ' 3767/2003 επταμ. (κατ.
παρ. 3351/2001 πεντ.)

Εισηγητής : Δ. Πετρούλιας
Σύμβουλος

72. ΕΡΓΑΣΙΑ

συλλογικές διαφορές ' βλ. παραπ. 11

73. Εταιρείες ' ασφαλιστικές ' το άρθρο 17 παρ. 4 του Ν.Δ. 400/1970 παρέχει στη Διοίκηση, σε περίπτωση κατά την οποία το κατεχόμενο από ασφαλιστική επιχείρηση περιθώριο φεργγυότητος υπολείπεται και του εγγυητικού κεφαλαίου, την ευχέρεια να επιβάλει μερική ή ολική δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως μέχρις ότου η τελευταία συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της ως προς τα ανωτέρω λογιστικά μεγέθη / εφ' όσον όμως, το εν λόγω άρθρο επιτρέπει, ως μέτρο προληπτικής προστασίας των ασφαλισμένων, τη λήψη του επαχθούς μέτρου της ολικής δεσμεύσεως της περιουσίας της επιχειρήσεως, ακόμη και σε στάδιο που υπάρχει ακόμη περιθώριο συμμορφώσεως της επιχειρήσεως προς τις υποχρεώσεις της και η επιχείρηση τελεί ακόμη εν λειτουργία, είναι πρόδηλο ότι επιτρέπει τη λήψη του μέτρου τούτου και στην περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται τελικώς ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις

επιβολής του μέτρου της ανακλήσεως της αδείας λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχειρήσεως ...

Δ' 3075/2002 επταμ.

Εισηγητής : Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

74. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

αρχές ' αρχή αναλογικότητας ' βλ. παρακ. 158

75. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

κοινή γεωργική πολιτική ' ποσοτώσεις ' βλ. παρακ. 135

76. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

κοινωνική ασφάλιση εργαζομένων ' βλ. παρακ. 87

77. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

αναλογικότητα ' βλ. παρακ. 126

78. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

προστασία περιουσίας ' βλ. παραπ. 38

79. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

γενικές αρχές ' αρχή ευνοίας ασφαλισμένου ' βλ. παρακ. 100

80. Κοινωνική ασφάλιση ' γενικά ' διαδοχική ασφάλιση ' το τμήμα της σύνταξης που προσδιορίζεται με τον τρόπο των

διατάξεων του Ν. 1405/83 σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το τμήμα του κατωτάτου ορίου σύνταξης του ίδιου οργανισμού / το τμήμα αυτό του κατωτάτου ορίου σύνταξης κάθε ασφαλιστικού οργανισμού είναι το πηλίκο μίας διαίρεσης / ως διαιρετέος τίθεται το γινόμενο το οποίο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των ημερών που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση του οργανισμού επί το ποσό του κατωτάτου ορίου σύνταξης που χορηγεί στους συνταξιούχους του ο οργανισμός αυτός / ως διαιρέτης τίθεται, ανάλογα με την περίπτωση : α) ο αριθμός των ημερών που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση κάθε ασφαλιστικού οργανισμού, αν ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των ημερών που απαιτούνται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στον οργανισμό αυτό, β) ο αριθμός των ημερών που απαιτούνται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στον κάθε ασφαλιστικό οργανισμό, αν ο αριθμός αυτός είναι ίσος με ή μεγαλύτερος από τον αριθμό των ημερών ασφάλισης που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος στον οργανισμό αυτό, γ) ο συνολικός αριθμός των ημερών ασφάλισης που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αν, για να θεμελιωθεί το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα, απαιτείται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, κατά τη νομοθεσία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού, περισσότερος χρόνος ασφάλισης από το συνολικό αριθμό των ημερών ασφάλισης που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος στους ασφαλιστικούς αυτούς οργανισμούς ...

Α' 1667/2003

Εισηγητής : Δ. Σκαλτσούνης
Πάρεδρος

81. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

γενικά ' διαδοχική ασφάλιση ' βλ. παρακ. 89

82. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

διαδοχική ασφάλιση ' βλ. παρακ. 97

83. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

γενικά ' διαδοχική ασφάλιση ' βλ. παρακ. 166

84. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

γενικά ' εισφορά αγγελιόσημου ' βλ. παρακ. 122

85. Κοινωνική ασφάλιση ' γενικά ' επικουρική ασφάλιση ' παροχές' προκειμένου ο ασφαλισμένος οργανισμού επικουρικής ασφαλίσεως να αναγνωρίσει με εξαγορά το χρόνο ασφαλίσεως που υπολείπεται για θεμελίωση συντάξεως γήρατος, απαιτείται, εκτός από τις προϋποθέσεις που τάσσει το άρθρο 33 του Ν. 1469/1989, ο ενδιαφερόμενος να έχει τύχει συντάξεως γήρατος από οργανισμό κυρίας ασφαλίσεως ή συντάξεως αναπηρίας, εφ' όσον όμως στην τελευταία αυτή περίπτωση η σύνταξη αναπηρίας έχει μετατραπεί σε σύνταξη γήρατος είτε συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τέτοια μετατροπή ...

A' 2296/2003

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

86. Κοινωνική ασφάλιση ' ΙΚΑ ' παροχές ' σύνταξη ' προσαύξηση' σκοπός του άρθρου 32 παρ. 8 του Ν.

1902/1990 είναι η προσαύξηση της σύνταξης όσων έχουν υπαχθεί στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, οι οποίοι για ορισμένο χρόνο κατέβαλαν αυξημένες εισφορές και δεν συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις περί Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων / ενόψει του πιο πάνω σκοπού την προσαύξηση κατά ποσοστό 20% της σύνταξης που προβλέπει το άρθρο δικαιούνται και όσοι από τους εργαζομένους στην εταιρεία "ΑΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ" οικειοθελώς αποχώρησαν με βάση την παρ. 5 του άρθρου 13 του Ν. 2367/1995, οι οποίοι υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων και επέλεξαν να λάβουν πλήρη σύνταξη από το ΙΚΑ / αντίθετη ερμηνεία θα ερχόταν σε αντίθεση με το σκοπό του άρθρου 32 παρ. 8 του Ν. 1902/90 και θα οδηγούσε σε άνιση μεταχείριση των ασφαλισμένων αυτών έναντι άλλων ασφαλισμένων υπαλλήλων της εταιρείας "ΑΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ" οι οποίοι δεν είχαν καταβάλει αυξημένες εισφορές διότι η ειδικότητά τους δεν υπαγόταν στον ΚΒΑΕ / (μειοψ) ...

Α' 3556/2003 επταμ.

Εισηγητής : Δ. Εμμανουηλίδης
Πάρεδρος

87. Κοινωνική ασφάλιση ' ΙΚΑ ' παροχές δαπάνες νοσηλείας στην αλλοδαπή ' η έγκριση για τη νοσηλεία ασφαλισμένου στο εξωτερικό, η οποία απαιτείται κατά τις διατάξεις του Κανονισμού Νοσοκομειακής Περιθάλψεως του ΙΚΑ, είναι κατ' αρχήν σύμβατη, με το άρθρο 22 του Κανονισμού ΕΟΚ 1408/71...

Α' 2956/2003 επταμ.

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

88. Κοινωνική ασφάλιση ΙΚΑ - TEAM για να χορηγήσει ο κλάδος ΙΚΑ - TEAM επικουρική σύνταξη στους ασφαλισμένους του, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει προηγουμένως απονεμηθεί στους ασφαλισμένους αυτούς κύρια σύνταξη από το ΙΚΑ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ...

Α' 1691/2003 επταμ. (κατ. Εισηγητής : Δ. Εμμανουηλίδης
παρ. 1762/2002 πεντ.) Πάρεδρος

89. Κοινωνική ασφάλιση - ΙΚΑ - επικουρική ασφάλιση TEAM οι μειωμένες χρονικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 5 του Ν. 997/1979 για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησεως από το ΙΚΑ - TEAM, πληρούνται δια συνυπολογισμού ημερών ασφαλίσεως και σε άλλο οργανισμό επικουρικής ασφάλισης κατά τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης / τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση συνταξιοδότησεως των μελών της οικογενείας λόγω θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 997/1979 ...

Α' 3079/2003 Εισηγητής : Δ. Μπριόλας
Σύμβουλος

90. Κοινωνική ασφάλιση - ΙΚΑ - χρόνος ασφαλίσεως για να γίνει ο υπολογισμός των υπαγομένων στην ασφάλιση του ΙΚΑ ημερών εργασίας με τον ειδικό τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 του Κανονισμού Ασφαλίσεως, πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις : α) ο ημερήσιος μισθός που εξευρίσκεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ιδίου άρθρου να υπολείπεται του τεκμαρτού ημερομισθίου της εκάστοτε ισχύουσας πρώτης ασφαλιστικής κλήσης και β) τούτο να οφείλεται στην παροχή καθημερινής εργασίας επί

χρόνο μικρότερο του μισού του νομίμου ωραρίου πλήρους απασχόλησης που ισχύει για κάθε κατηγορία απασχολουμένων ...

A' 2331/2003

Εισηγητής : Π. Μπραΐμη
Πάρεδρος

91. Κοινωνική ασφάλιση ' ΙΚΑ ' χρόνος ασφαλίσεως ' δεν συνιστά νόμιμο λόγο διαγραφής ημερών εργασίας και ακυρώσεως ενσήμων η τυχόν επιστροφή καταβληθεισών εισφορών ...

A' 2339/2003

Εισηγητής : Κ. Κονιδισιώτου
Πάρεδρος

92. Κοινωνική ασφάλιση ' ΙΚΑ ' χρόνος ασφαλίσεως ' κατά την έννοια του άρθρου 26 παρ. 8α του Α.Ν. 1846/1951, ο χρονικός περιορισμός της πενταετίας ισχύει μόνον προκειμένου περί αναγνώρισεως των πρώτων ημερών εργασίας ως διανυθεισών εν ασφαλίσει και όχι στην περίπτωση που ζητείται να αναγνωρισθεί ότι ημέρες εργασίας, για τις οποίες έχουν καταβληθεί κατ' αρχήν εισφορές, δι' επικολλήσεως στο ασφαλιστικό βιβλιάριο του ασφαλισμένου κοινών ενσήμων, έχουν διανυθεί σε απασχόληση αναγνωριζόμενη ως αποτελούσα βαρύ και ανθυγιεινό επάγγελμα / συνεπώς, η αναγνώριση των ημερών αυτών εργασίας και η μετατροπή των σχετικών ενσήμων δεν απαιτείται να ζητηθεί εντός πενταετίας από την πραγματοποίησή τους, αλλ' αρκεί να ζητηθούν εντός της δεκαετούς προθεσμίας, εντός της οποίας δικαιούται το ΙΚΑ να εκδώσει πράξη περί επιβολής της σχετικής διαφοράς εισφορών εις βάρος του εργοδότη / μετά την πάροδο, όμως, της δεκαετούς αυτής προθεσμίας, ο ασφαλισμένος δεν δικαιούται πλέον να ζητήσει την αναγνώριση ημερών εργασίας,

για τις οποίες έχουν επικολληθεί στο βιβλιάριό του κοινά ένσημα, ως χρόνου διανυθέντος σε ειδικότητα βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, έστω και αν ο εργοδότης καταβάλει, μετά την πάροδο της εν λόγω προθεσμίας, οικειοθελώς την αντιστοιχούσα στις ημέρες αυτές διαφορά εισφορών / (μειοψ.) ...

Α' 3450/2003 επταμ. (κατ.
παρ. 4450/2001 πεντ.)

Εισηγητής : Ε. Σάρπ
Σύμβουλος

93. Κοινωνική ασφάλιση ' υπόλοιποι οργανισμοί ' Ν.Α.Τ. ' κατ' άρθρ. 47 παρ. 3 ΚΝ 792/1978 οι παροχές τις οποίες δικαιούται ο ασφαλισμένος, άρα και η σύνταξή του, δεν του καταβάλλονται όταν υπάρχει οφειλή προς το Ν.Α.Τ. του ιδίου ή του δικαιοπαρόχου του, που δεν έχει εξοφληθεί και προέρχεται μεταξύ άλλων, και από ασφαλιστικές εισφορές των πιο πάνω προσώπων / εξάλλου, συμψηφισμός της οφειλής του ασφαλισμένου προς τη σύνταξη που καταρχήν δικαιούται επιτρέπεται μόνο ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου ...

Α' 1942/2003

Εισηγητής : Χ. Σιταρά
Πάρεδρος

94. Κοινωνική ασφάλιση ' υπόλοιποι οργανισμοί ' Ν.Α.Τ. ' σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 24 του Κ.Ν. 792/1978 τα ποσά συντάξεως λόγω θανάτου του δικαιούχου περιέρχονται μόνο στα πρόσωπα που δικαιούνται την παροχή λόγω θανάτου του δικαιούχου / τέτοια δε πρόσωπα είναι τα αναφερόμενα στο άρθρο 20 του Κ.Ν. / μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και οι αδελφοί του ασφαλισμένου ή

συνταξιούχου ναυτικού που έχει πεθάνει, όχι όμως και οι αδελφοί των τελευταίων που τους κληρονομούν ...

Α' 2741/2003

Εισηγητής : Χ. Σιταρά
Πάρεδρος

95. Κοινωνική ασφάλιση · υπόλοιποι οργανισμοί · Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. · από τα άρθρα 1 και 3 του Ν.Δ. 980/1942 και τις υπουργικές αποφάσεις του 1942, του 1965 και του 1968 προκύπτει ότι υπήχθη στην ασφάλιση του ΤΕΑΠΟΚΑ και το λοιπό προσωπικό του Υπουργείου Εργασίας, πλην εκείνων που ρητώς εξαιρέθηκαν από την ασφάλιση με άλλες διατάξεις / προβλέφθηκε δε με την υπουργική απόφαση του 1965 ότι υπάγονται υπό ωρισμένες προϋποθέσεις στην ασφάλιση του ΤΕΑΠΟΚΑ και οι κατά το άρθρο 3 του Ν.Δ. 4352/1964 ειδικοί Σύμβουλοι του Υπουργείου Εργασίας / για το λόγο αυτό θεσπίσθηκε ως περαιτέρω προϋπόθεση για την υπαγωγή των εν λόγω Ειδικών Συμβούλων στην ασφάλιση του ΤΕΑΠΟΚΑ εφόσον προέρχονται εκ της τάξεως των ασφαλισμένων ή βοηθηματούχων του Ταμείου / συνεπώς, η πρόσθετη αυτή προϋπόθεση δεν αφορά το λοιπό προσωπικό του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο υπήχθη στην ασφάλιση του ΤΕΑΠΟΚΑ, μόνο υπό τον όρο ότι θα καταβάλει πρόσθετη μηνιαία εισφορά επί των αποδοχών του, ο οποίος όρος αφορά βεβαίως και τους Ειδικούς Συμβούλους Εργασίας ...

Α' 2289/2003

Εισηγητής : Δ. Μπριόλας
Σύμβουλος

96. Κοινωνική ασφάλιση · υπόλοιποι οργανισμοί · Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α · στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού Παροχών του ΤΕΑΠΟΚΑ προβλέπεται η χορήγηση στους

ασφαλισμένους του Ταμείου μηνιαίου περιοδικού βοηθήματος / ακολούθως, με το άρθρο 1 του Ν. 195/75 θεσπίσθηκε ανώτατο όριο του πιο πάνω βοηθήματος / για το χρονικό διάστημα από 1.1.1985, οπότε άρχισε να ισχύει το άρθρο 27 του Ν. 1505/1984 έως 21.3.1997, το ανώτατο όριο του πιο πάνω βοηθήματος υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του Ν. 195/75 σε συνδυασμό με το άρθρο 27 παρ. 4 του Ν. 1505/84...

Α' 2319/2003

Εισηγητής : Α. Καλογεροπούλου
Πάρεδρος

97. Κοινωνική ασφάλιση · υπόλοιποι οργανισμοί · Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων (ΤΕΑΥΕΚ) · η σύνταξη που απονέμεται από το ΤΕΑΥΕΚ, υπολογίζεται, μεταξύ άλλων, και βάσει των τακτικών αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τις τελευταίες 600 ημέρες εργασίας, που πραγματοποίησε στην ασφάλιση του Ταμείου τούτου, πριν από τη διακοπή αυτής / ειδικώς, όμως, όταν η σύνταξη απονέμεται από το ΤΕΑΥΕΚ κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί διαδοχικής ασφάλισης, για την εξεύρεση των τελευταίων 600 ημερών ασφάλισης υπολογίζονται και ημέρες ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν και στους συμμετέχοντες ασφαλιστικούς οργανισμούς ...

Α' 2293/2003

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

98. Κοινωνική ασφάλιση · υπόλοιποι οργανισμοί · Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών (Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.) · από τις διατάξεις του Κανονισμού Παροχών του ΤΕΑΥΦΕ συνάγεται ότι τα απαιτούμενα από αυτόν έτη συντάξιμης υπηρεσίας για τη θεμελίωση δικαιώματος

σύνταξης ή την εξεύρεση της συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας λογίζονται συμπληρωμένα, αν από το τελευταίο έτος λείπει διάστημα μικρότερο από έξι μήνες / περαιτέρω η παρ. 7 του άρθρου 3 του Κανονισμού αναφέρεται μεν σε έτη συντάξιμης υπηρεσίας δεν έχει όμως την έννοια ότι αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο χρόνος που απαιτείται για τη χορήγηση ασφαλιστικής παροχής υπολογίζεται σε ημέρες εργασίας ...

Α' 2483/2003

Εισηγητής : Χ. Σιταρά
Πάρεδρος

99. Κοινωνική ασφάλιση ' υπόλοιποι οργανισμοί ' Τ.Σ.Α.Υ. '
εν όψει της αδιασπίκτου διατυπώσεως του άρθρου 16 του Ν. 1759/1988, διά του οποίου παρέχεται ασφαλιστική προστασία και εις τα μέλη των οικογενειών των θανόντων ιατρών, οδοντιάτρων, φαρμακοποιών και κτηνιάτρων, οι οποίοι έχουν ασκήσει το επάγγελμά των εις Ίμβρον, Τένεδον ή Κωνσταντινούπολιν, η συνδρομή της παραμονής εις τας περιοχάς αυτάς προς παροχήν της ασφαλιστικής προστασίας ταύτης απαιτείται και διά τα μέλη της οικογενείας των εν λόγω αποβιωσάντων υγειονομικών / ...

Α' 2724/2003

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

100. Κοινωνική ασφάλιση ' υπόλοιποι οργανισμοί ' ΤΣΜΕΔΕ '
από το άρθρο 26 του Ν. 915/1979 προκύπτει ότι ο νομοθέτης διατήρησε ως προς το χρόνο έναρξης της συντάξεως λόγω θανάτου την παλαιά ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η καταβολή της συντάξεως εξαρτάται από το χρόνο του θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου του ΤΣΜΕΔΕ, χωρίς τον περιορισμό του τριμήνου από της υποβολής της σχετικής

αιτήσεως, ο οποίος θεσπίσθηκε ρητώς μόνον επί συντάξεως γήρατος και αναπηρίας / η επέκταση του περιορισμού αυτού και στην περίπτωση της συνταξιοδότησεως λόγω θανάτου, πέραν ότι προσκρούει στο γράμμα της ανωτέρω διατάξεως, θα ήταν αντίθετη προς τη γενική αρχή του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση αμφιβολίας, οι σχετικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται υπέρ του ασφαλισμένου ...

A' 2286/2003

Εισηγητής : Δ. Μπριόλας
Σύμβουλος

101. Κοινωνική ασφάλιση ` υπόλοιποι οργανισμοί ` Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών - Δημοσίων Έργων `

η ρύθμιση του άρθρου 11 παρ. 11 του αν.ν. 2326/1940, κατά το μέρος που προβλέπει υπό ωρισμένες προϋποθέσεις παρακράτηση μόνο του 50% του ποσού της συντάξεως για συμψηφιστική απόσβεση των πάσης φύσεως οφειλών - εκτός των οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές - του συνταξιούχου προς το ΤΣΜΕΔΕ δεν αντιβαίνει στο άρθρο 22 παρ. 4 του Συντάγματος, διότι με τη συνταγματική αυτή διάταξη θεσπίζεται μεν για το νομοθέτη υποχρέωση ασφαλιστικής καλύψεως των εργαζομένων, ο νομοθέτης όμως μπορεί να διαμορφώσει ελεύθερα τη μορφή και την έκταση της παρεχόμενης ασφαλιστικής προστασίας υποκείμενης μόνο σε περιορισμούς που επιβάλλονται από άλλες συνταγματικές διατάξεις / (μειοψ.)
...

A' 2330/2003

Εισηγητής : Π. Μπραΐμη
Πάρεδρος

102. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

**υπόλοιποι οργανισμοί ' Ταμείο Ασφαλίσεως
Ξενοδοχοϋπαλλήλων ' βλ. παρακ. 177**

103. Κοινωνική προστασία ' πολύτεκνοι ' η απονομή στην πολύτεκνη μητέρα του επιδόματος που προβλέπεται στο άρθρο 63 παρ. 3 του Ν. 1892/1990 δεν συναρτάται με την ελληνική ιθαγένεια αυτής ...

A' 2578/2003

Εισηγητής : Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

104. Κ.Ε.Δ.Ε. ' διαδικασία ' κοινοποιήσεις ' το απαραδέκτο που θεσπίζουν τα άρθρα 85 παρ. 1 του ΚΕΔΕ και 5 παρ. 1 και 2 του Κ.Δ. της 26-6/10-7-1944 επί μη κοινοποιήσεως δικογράφων σε υποθέσεις του ΚΕΔΕ και στον Υπουργό Οικονομικών είναι αντίθετο στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος / και τούτο γιατί, εφόσον ο διάδικος υποχρεούται να κοινοποιήσει κάθε δικόγραφο επί ποινή απαραδέκτου στον εκπροσωπούντα το Δημόσιο διευθυντή της οικείας Δ.Ο.Υ., η υποχρέωση επί πλέον κοινοποιήσεως, πάλι επί ποινή απαραδέκτου, και στην προϊσταμένη του διευθυντή αρχή, τον Υπουργό των Οικονομικών, συνιστά υπέρμετρη επιβάρυνση που παρίσταται δυσανάλογη σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό της προάσπισης των συμφερόντων του Δημοσίου / (μειοψ.) ...

παραπέμπεται στο ΑΕΔ λόγω αντιθέτου νομολογίας του Αρείου Πάγου (Α.Π. 34/1488, 1636/2002) ...

Ολομ. 991/2004 (κατ. παρ.
1599/2003 ΣΤ' Τμ)

Εισηγητής : Φ. Αρναούτολου
Σύμβουλος

105. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

δικαίωμα ακροάσεως ' βλ. παραπ. 7

106. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

δικαίωμα ακροάσεως ' βλ. παραπ. 27

107. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

συλλογικά όργανα ' εξαίρεση ' βλ. παραπ. 69

108. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

συλλογικά όργανα ' διοικήσεως ' βλ. παραπ. 44

109. Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας ' επιδόσεις ' το γεγονός

ότι στο ένδικο αποδεικτικό αναγράφεται ο αριθμός και η χρονολογία εκδόσεως της επιδοθείσης δικαστικής αποφάσεως καθώς και το δικαστήριο που την εξέδωσε, συνιστά σαφή προσδιορισμό του επιδοτέου εγγράφου, όπως απαιτείται για το κύρος της εκθέσεως επιδόσεως κατ' άρθρ. 56 παρ. 2 περ. β Κ.Δ.Δ., ως εκ τούτου δε, δεν χρειαζόταν ως στοιχείο του κύρους του αποδεικτικού, η περαιτέρω ρητή μνεία και των διαδίκων της διαφοράς για την οποία εκδόθηκε η επιδοθείσα απόφαση ...

Β' 3606/2003 επταμ.

Εισηγητής : Ι. Γράβαρης

Πάρεδρος

110. Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας ' επιδόσεις ' εφόσον από

το περιεχόμενο του αποδεικτικού συνάγεται ότι η επίδοση έγινε, όπως ορίζει ο νόμος (άρθρ. 49 Κ.Δ.Δ.), στο κατάστημα

της φορολογικής αρχής, χωρίς να χρειάζεται, υπό τα δεδομένα αυτά, για το κύρος της επιδόσεως να περιέχεται ειδικότερη σχετική μνεία στο αποδεικτικό / (μειοψ.) ...

Β' 3606/2003 επταμ.

Εισηγητής : Ι. Γράβαρης

Πάρεδρος

111. ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

αίτηση εξαιρέσεως ` βλ. παραπ. 69

112. ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

κυρώσεις ` διαδικασία ` βλ. παρακ. 186

113. Λιμένες ` καθορισμός ζώνης ` κατά την έννοια των άρθρων

14, 15 και 17 του Α.Ν. 2344/1940, ο καθορισμός της εκτάσεως της χερσαίας ζώνης του λιμανιού ως χώρου απαραίτητου για την προγραμματιζόμενη κατασκευή των αναγκαίων για την εξυπηρέτησή του έργων, δηλαδή των έργων των αναγκαίων εν όψει του είδους, της σημασίας και του μεγέθους του λιμανιού, προϋποθέτει μελέτη από την οποία να προκύπτει για ποιά έργα αναγκαία εν όψει του συγκεκριμένου λιμανιού, η έκταση αυτή είναι απαραίτητη / η ερμηνεία αυτή ενισχύεται και από την νεότερη κατεύθυνση του νομοθέτη, όπως αυτή προκύπτει από το άρθρο 10 παρ. 6 του Ν. 2503/1997 ...

Ε' 2088/2003

Εισηγητής : Ν. Ρόζος

Σύμβουλος

114. ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

σχέση γενικού με ειδικό ' βλ. παραπ. 19

115. ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

νομοθετική εξουσιοδότηση ' βλ. παραπ. 45

116. ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

κατά χρόνο ισχύς ' βλ. παρακ. 180

117. Παίγνια ' τυχηρά ' εάν αποφασισθεί η επανεξέταση ενός παιγνίου, χαρακτηρισθέντος ήδη ως τεχνικού, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, καλούμενος να μεταφέρει τούτο ενώπιον του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Παιγνίων, προκειμένου το Συμβούλιο σε καθορισμένη συνεδρίαση, να προβεί στην εξέτασή του και να γνωμοδοτήσει σχετικά / εάν ο ενδιαφερόμενος, μολονότι έχει κληθεί, δεν μεταφέρει το προς επανεξέταση παίγνιο, νομίμως ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης προβαίνει στον αποχαρακτηρισμό του παιγνίου, ανακαλώντας την αρχική του απόφαση για τον χαρακτηρισμό του ως τεχνικού, ο αποχαρακτηρισμός δε αυτός έχει ως συνέπεια την απαγόρευση της εκμετάλλευσης του παιγνίου / τρίτοι πάντως, οι οποίοι έχουν έννομο συμφέρον ως κατασκευαστές, έμποροι ή εκμεταλλεούμενοι το εν λόγω παίγνιο, διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν τον εκ νέου χαρακτηρισμό του ως τεχνικού, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία ...

Δ' 950/2003 επταμ.

Εισηγητής : Δ. Πετρούλιας
Σύμβουλος

118. Περιβάλλον ' προστασία ' κυρώσεις ' επί προκλήσεως ρυπάνσεως ή υποβαθμίσεως του περιβάλλοντος η Διοίκηση

δεν έχει τη διακριτική ευχέρεια επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες αλλά δέσμια υποχρέωση / η υποχρέωση αυτή ειδικώς για τους υγροβιοτόπους, τους επιλεγμένους κατά τη διαδικασία της συνθήκης Ramsar είναι ιδιαίτερος έντονη, βασιζόμενη τόσο στις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου όσο και εκείνες του διεθνούς δικαίου ...

Ε' 2680/2003

Εισηγητής : Σ. Ρίζος

Σύμβουλος

119. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

διεθνής προστασία ' βλ. παραπ. 118

120. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

υγριοβότοποι ' βλ. παραπ. 118

121. Ραδιοφωνία ' κατ' άρθ. 53 Ν. 2778/1999, το οποίο απλώς ανέχεται τη λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού χωρίς άδεια, η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη, σε περίπτωση που διαπιστώσει παρεμβολή ραδιοφωνικού σταθμού στις συχνότητες, μεταξύ άλλων, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, να διατάξει την άμεση διακοπή της λειτουργίας του σταθμού και να κατάσχει τον τεχνικό εξοπλισμό του, χωρίς να έχει τη διακριτική ευχέρεια να τάξει στον ενδιαφερόμενο προθεσμία για άρση της παρεμβολής ή να προβεί σε άλλη ενέργεια και χωρίς να ασκεί επιρροή η υπαιτιότητα των υπευθύνων για τη λειτουργία του σταθμού ως προς την πρόκληση της παρεμβολής / ενόψει δε του σκοπού δημοσίου συμφέροντος, στον οποίο αποβλέπει η ανωτέρω κύρωση και ο οποίος ανάγεται στην ασφάλεια των αερομεταφορών και την αποτροπή των συναφών κινδύνων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η εν λόγω κύρωση, επιβαλλόμενη

μάλιστα, σε ραδιοφωνικό σταθμό, του οποίου την χωρίς άδεια λειτουργία απλώς ανέχεται ο νομοθέτης, υπερακοντίζει το σκοπό αυτό, ούτε ότι είναι, προφανώς ή από τη φύση της, ακατάλληλη για την επίτευξή του ...

Δ' 2877/2003

Εισηγητής : Κ. Ευστρατίου
Πάρεδρος

122. Ραδιοφωνία ' τηλεόραση ' αγγελιόσημο ' κατά την έννοια του άρθρου 16 του Ν. 2328/1995 οι υπόχρεοι για την είσπραξη και απόδοση του αγγελιοσήμου που είχαν υπαχθεί στη ρύθμιση του άρθρου 14 παρ. 5 του Ν. 1989/1991 άλλα είχαν εκπέσει, στη συνέχεια, του σχετικού ευεργετήματος, δεν ανακτούν τούτο αυτοδικαίως, αλλά υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, την συνδρομή των οποίων κρίνει το Δ.Σ. του οικείου φορέα κοινωνικής ασφάλισης ...

ΣΤ' 3843/2003

Εισηγητής : Φ. Αρναούτογλου
Σύμβουλος

123. Τηλεόραση ' άδειες ' σε περίπτωση που εταιρεία, κάτοχος αδείας τηλεοπτικού σταθμού χορηγηθείς υπό το προγενέστερο καθεστώς και η οποία εταιρεία, μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 2328/1995 πληρούσε τις εν λόγω προϋποθέσεις ή τυχόν στερουμένη τούτων συμμορφώθηκε προς τις προϋποθέσεις αυτές, παραβίασε πάγιες διατάξεις που αφορούν την ποιότητα και το περιεχόμενο των τηλεοπτικών εκπομπών, εμπίπτει, κατ' αρχήν, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 ...

Δ' 3778/2003

Εισηγητής : Η. Τσακόπουλος
Πάρεδρος

124. ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ' ΑΔΕΙΕΣ

βλ. παρακ. 133

125. Στρατολογία ' υπόχρεοι εναλλακτικής υπηρεσίας '

αιτήματα αναγνώρισεως αντιρρησιών συνειδήσεως που υποβάλλονται μετά την κατάταξη των ενδιαφερομένων στις Ένοπλες Δυνάμεις απορρίπτονται ως απαράδεκτα από τα οικεία στρατολογικά γραφεία ...

ΣΤ' 2756/2003

Εισηγητής : Ε. Νίκα
Πάρεδρος

126. Στρατολογία ' υπόχρεοι μειωμένης θητείας ' η εξαιρετική

μεταχείριση που ο νομοθέτης επιφυλάσσει στους πατέρες τριών τουλάχιστον τέκνων, καθιερώνοντας γι' αυτούς τρίμηνη, μόλις, ένοπλη θητεία αντί της εικοσιτετράμηνης που είναι ο κανόνας δικαιολογείται εν όψει του άρθρου 21 του Συντάγματος, όχι μόνον γιατί περιορίζει κατά πολύ την απομάκρυνση του πατέρα από τα τόσα παιδιά του, αλλά, κυρίως, διότι ελαχιστοποιεί τους κινδύνους θανάτων ή αναπηρίας που επάρχουν λόγω του ένοπλου χαρακτήρα της θητείας του και θα μπορούσαν να έχουν ως συνέπεια τα τέκνα του να στερηθούν ακόμη και τελείως της πατρικής προστασίας, με δυσμενέστατες γι' αυτά συνέπειες / όμως, για τους υπηρετούντες την θητεία τους χωρίς όπλα, όπως οι αντιρρησίες συνειδήσεως, τέτοιοι κίνδυνοι δεν υπάρχουν ώστε να επιβάλλεται ανάλογη εξαιρετική μεταχείριση των εξ αυτών πολυτέκνων / συνεπώς, όταν ο Ν. 2931/2001 θεσπίζει, με το άρθρο 18 παρ. 3, για τους υποχρέους πολιτικής θητείας μία

κλίμακα προσαυξήσεως εκείνης που θα υπηρετούσαν ενόπλως με τελικό αποτέλεσμα, για τον πατέρα τριών τέκνων, πολιτική θητεία 15 συνολικά μηνών αντί των 42 μηνών που είναι ο κανόνας για τους υπόχρεους της κατηγορίας αυτής, η ρύθμιση αυτή που είναι, εν όψει του άρθρου 21 του Συντάγματος, ευνοϊκότερη για τους πολυτέκνους, δεν πάσχει εκ του ότι δεν είναι γι' αυτούς αναλογικά τόσο ευνοϊκή όσο η των ενόπλων πολυτέκνων / κι αυτά, γιατί, χωρίς να έχει την έννοια της επιβολής ποινής ή τιμωρίας, για τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, αδιανότητης άλλωστε, για μόνους τους πολυτέκνους εξ όλων των αντιρρησιών συνειδήσεως, θεσπίσθηκε με βάση διαφορετικά δεδομένα μετά στάθμιση των εν γένει κινδύνων και λοιπών συνθηκών διαβιώσεως των στρατευμένων εν όψει των αμυντικών αναγκών της χώρας / και ναι μεν, η χρονική διάρκεια της θητείας αυτής ελέγχεται από το Δικαστήριο από πλευράς προφανούς δυσαναλογίας, έστω και αν το Σύνταγμα και η ΕΣΔΑ δεν καθιερώνουν ατομικό δικαίωμα απαλλαγής των δυναμένων να φέρουν όπλα Ελλήνων από την υποχρέωση προς στράτευση για λόγους αντιρρήσεως συνειδήσεως, τέτοια δυσαναλογία όμως δεν υπάρχει εν προκειμένω ...

ΣΤ' 260/2004 επταμ.

Εισηγητής : Φ. Αρναούτογλου
Σύμβουλος

127. ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ

υπόχρεοι πολιτικής θητείας ' βλ. παραπ. 126

128. Συμβάσεις ' διοικητικές ' σύμβασις συναπτομένη μεταξύ Ο.Τ.Α. και ιδιώτου και έχουσα ως αντικείμενον τον σχεδιασμόν και την υλοποίησιν του σχεδίου σταθμεύσεως των οχημάτων

εντός των ορίων του Ο.Τ.Α. έχει τον χαρακτήρα διοικητικής συμβάσεως ...

ΣΤ' 3042/2003

Εισηγητής : Μ. Καραμανώφ
Σύμβουλος

129. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

διοικητικές ' προμήθειες ' βλ. παραπ. 49

130. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

διοικητικές ' βλ παρακ. 137

131. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

παραπομπή στο ΑΕΔ ' βλ. παραπ. 104

132. Συμβούλιο Επικρατείας ' αρμοδιότητες τμημάτων ' Δ'

Τμήμα ' παραπέμπεται στο Δ' Τμήμα διαφορά που ανακύπτει από την αμφισβήτηση της νομιμότητας αποφάσεων που αφορούν την έγκριση τεχνικού προγράμματος έργων Δήμου, διότι δεν συνδέεται άμεσα με την οργάνωση και λειτουργία Ο.Τ.Α. ...

Γ' 189/2004

Εισηγητής : Α. Γκότσης
Σύμβουλος

133. Συμβούλιο Επικρατείας ' αρμοδιότητες τμημάτων Δ'

Τμήμα ' ναι μεν η εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 14 παρ. 16 του ν. 2328/1995, βάσει της οποίας θεσπίσθηκε η διάταξη

περί παραβόλου ρυθμίζει ζήτημα που εμπίπτει στην περίπτωση του άρθρου 2 του Π.Δ. 361/2001, οι λοιπές όμως διατάξεις κατ' εξουσιοδότηση των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση εντάσσονται στη νομοθεσία περί ραδιοφωνίας και τηλεοράσεως και μάλιστα στο βασικό σχετικό νόμο (2328/95), οι προκύπτουσες δε από την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής διαφορές ανήκουν στην αρμοδιότητα του Δ' Τμήματος / συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση δημιουργεί διαφορά υπαγομένη στην αρμοδιότητα του Δ' Τμήματος και κατά το μέρος που η αίτηση αυτή, αφορώσα διάταξη περί παραβόλου, διατηρεί το αντικείμενο της, εφ' όσον η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση εκδόθηκε κατ' εφαρμογή νομοθεσίας, η οποία ρυθμίζει προεχόντως ζητήματα ραδιοφωνίας και τηλεοράσεως και από την οποία προκύπτουν διαφορές που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλου Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας / (μειοψ.) ...

Δ' 3780/2003 επταμ.

Εισηγητής : Η. Τσακόπουλος
Πάρεδρος

134. Συμβούλιο Επικρατείας ' σχέση με Ελεγκτικό Συνέδριο '

κατ' άρθρ. 98 παρ. 1 περ. β του Συντάγματος, το Συμβούλιο της Επικρατείας, σε περίπτωση που εκκρεμεί ενώπιόν του αίτηση ακυρώσεως κατά πράξεως αναθέσεως προμηθείας δεν κωλύεται να ασκήσει την κατά το άρθρο 95 παρ. 1 εδ. α του Συντάγματος ακυρωτική του αρμοδιότητα, εάν, πριν από την συζήτηση της αιτήσεως, το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατυπώνοντας κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 παρ. 7 του Π.Δ. 774/1980, το πόρισμά του, θεωρήσει ότι η εν λόγω πράξη εκδόθηκε κατά παράβαση νόμου ή πλάνη περί τα πράγματα ...

Δ' 168/2004

Εισηγητής : Β. Κίντζιου

Πάρεδρος

135. Συμβούλιο Επικρατείας ' σχέση με διοικητικά δικαστήρια ' διάκριση ακυρωτικών από διαφορές ουσίας ' εν όψει του συστήματος που καθιερώνεται από την κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας, το προσβαλλόμενο έγγραφο δεν αποτελεί πράξη καταλογισμού υπερισφοράς στην αιτούσα εταιρεία παραγωγής γάλακτος, αλλά έχει ως αποδέκτες τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής γάλακτος, στις οποίες ανατίθεται από τις διατάξεις ο καταλογισμός της αναλογούσης σε κάθε υπερβατικό παραγωγό υπερισφοράς και προς διευκόλυνση των οποίων κατά τον ως άνω καταλογισμό, το προσβαλλόμενο έγγραφο παραθέτει σε συνημμένη κατάσταση, αφ' ενός μεν την αναλογούσα στους επί μέρους παραγωγούς υπέρβαση ποσοστώσεως, αφ' ετέρου δε την βάσει της υπερβάσεως αυτής προκύπτουσα υπερισφορά / εν όψει του κατά τα άνω περιεχομένου του προσβαλλομένου εγγράφου, το κρινόμενο ένδικο βοήθημα, με το οποίο η αιτούσα αμφισβητεί την υπέρβαση της ποσοστώσεώς της, αποτελεί αίτηση ακυρώσεως...

Δ' 3472/2003

Εισηγητής : Γ. Παπαγεωργίου
Σύμβουλος

136. Συμβούλιο Επικρατείας ' σχέση με διοικητικά δικαστήρια ' διάκριση ακυρωτικών από διαφορές ουσίας ' η διαφορά που αναφύεται από την αμφισβήτηση της νομιμότητας της ρήτρας περί αφαιρέσεως των αποδοχών τις οποίες ο υπάλληλος κέρδισε από την άσκηση άλλου επαγγέλματος από τις οφειλόμενες αναδρομικές αποδοχές έχει μεν ως αντικείμενο ορισμένη χρηματική αξίωση, ήτοι το ποσόν των οφειλομένων

αναδρομικών αποδοχών, δεν αναφέρεται, όμως, στον υπολογισμό του ύψους των αποδοχών αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ρυθμίζουν τις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά στην έκταση του δικαιώματος του υπαλλήλου να λάβει αναδρομικές αποδοχές ως εκ νόμου συνεπείας του αναδρομικού διορισμού του, δηλαδή σε ζήτημα άμεσα συνδεδεμένο με την υπηρεσιακή του κατάσταση / επομένως, από την αμφισβήτηση της νομιμότητας της ρήτρας αυτής, ανεφύει ακυρωτικής φύσεως διαφορά, και όχι διοικητική διαφορά ουσίας, σχετική με τις αποδοχές αυτού, αφού δεν ίσχυε ακόμα το άρθρο 29 παρ. 3 του Ν. 2721/1999 ...

ΣΤ' 3358/2003

Εισηγητής : Α. Σταθάκης
Πάρεδρος

137. Συμβούλιο Επικρατείας ' σχέση με διοικητικά δικαστήρια ' διάκριση ακυρωτικών από διαφορές ουσίας ' από τις δημοσίου δικαίου διατάξεις του καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, αναγνωρίζεται ευθέως σε κάθε φαρμακοποιό ο οποίος διατηρεί φαρμακείο που λειτουργεί νόμιμα, το δικαίωμα να προμηθεύει φάρμακα στους δικαιούχους φαρμακευτικής περιθάλψεως σε εκτέλεση συνταγών των ιατρών του Ταμείου, χωρίς να απαιτείται προς τούτο, η από το Ταμείο προηγούμενη κατάρτιση σύμβασης είτε με το φαρμακοποιό ατομικώς είτε με τον οικείο φαρμακευτικό σύλλογο ... / συνεπώς, απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, με την οποία αποφασίζεται η διακοπή της συνεργασίας του Ταμείου με έναν φαρμακοποιό και με αυτόν τον τρόπο καταργείται το ανωτέρω δικαίωμα του φαρμακοποιού, συνιστά μονομερή εκτελεστή διοικητική πράξη, η ένδικη αμφισβήτηση της οποίας δημιουργεί ακυρωτική διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας ...

Δ' 3976/2003

Εισηγητής : Δ. Πετρούλιας
Σύμβουλος

138. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

διαδικασία ' διαδικασία εν συμβουλίω Ν. 2721/99 ' βλ.
παραπ. 14

139. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

αρχές ' αρχή αναλογικότητας ' βλ παρακ. 158

140. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

αρχή αναλογικότητας ' βλ. παραπ. 121

140β. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

αρχή αναλογικότητας ' βλ. παραπ. 126

141. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' προστασία
οικογένειας ' βλ. παραπ. 126

142. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα ' βλ. παραπ.
38

143. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα ' βλ. παρακ.
165

144. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα ' βλ. παρακ.
166

145. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' δικαίωμα δικαστικής
προστασίας ' βλ. παραπ. 104

146. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' δικαίωμα ακροάσεως
' βλ. παραπ. 27

147. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' οικιστικό περιβάλλον
' βλ. παραπ. 1

148. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

χωροταξία πολεοδομία ' βλ. παρακ. 153

149. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' κοινωνική ασφάλιση
' βλ. παραπ. 101

150. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

δημοσιονομική διαχείριση ' βλ. παρακατ. 185

151. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' παιδεία ' βλ. παρακ.
153

152. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' προστασία νεότητας
' βλ. παρακ. 153

153. Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' καθορισμός χώρου

κοινωφελών κτιρίων ' κατά την έννοια του άρθρου 24 παρ. 2 του Συντάγματος, ουσιώδες στοιχείο του ρυμοτομικού σχεδίου είναι ο καθορισμός της θέσεως των δημοσίων, δημοτικών και κοινωφελών κτιρίων, ώστε αυ τή να είναι η προσήκουσα εν όψει τόσον του σκοπού τον οποίον εξυπηρετούν τα εν λόγω κτίρια όσο και της σχέσεως αυτών προς τα λοιπά στοιχεία του σχεδίου πόλεως / τα ανωτέρω ισχύουν κατ' εξοχήν προκειμένου περί σχολικών κτιρίων, η θέση των οποίων, εν όψει και της συνταγματικής προστασίας της παιδείας και της νεότητας, πρέπει να επιλέγεται με πολεοδομικά κριτήρια και κατά την πολεοδομική διαδικασία / κατά συνέπεια, το άρθρο 31 παρ. 4 του Ν. 2009/1992, το οποίον θεωρεί ότι όλα τα εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου οικοδομήσιμα οικόπεδα είναι κατάλληλα προς ανέγερση σχολικών κτιρίων, αντίκειται ευθέως στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος, διότι καταργεί τον πολεοδομικό σχεδιασμό και αφαιρεί την αρμοδιότητα του καθορισμού της κατάλληλης θέσεως των σχολικών κτιρίων από τις πολεοδομικές αρχές / ... / κατόπιν αυτού δεν έχει έδαφος εφαρμογής η περί της καταλληλότητας των ακινήτων κρίσις της Επιτροπής του άρθρου 16 του Α.Ν. 627/1968, διότι η αρμοδιότητα της Επιτροπής αυτής δεν εντάσσεται στη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού / (μειοψ) ...

Ολομ. 813/2004 (κατ. παρ.
1256/2003 ΣΤ' Τμ.)

Εισηγητής : Ν. Καραμανώφ
Σύμβουλος

154. ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

γενικώς ' κοινωφελείς χώροι ' βλ. παραπ. 28

155. Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' αστικός αναδασμός ' κατά το σύστημα του αστικού αναδασμού, ο προσδιορισμός της αξίας του εισφερομένου και του αποδιδόμενου ακινήτου ούτε γίνεται ούτε μπορεί να γίνει κατά το αυτό, ιδεατό άλλωστε, χρονικό σημείο, δεδομένου ότι το εισφερόμενο ακίνητο είναι εκτός σχεδίου αγροτεμάχιο, αποτιμώμενο με τα χαρακτηριστικά του αυτά σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η οικεία περιοχή δεν έχει ακόμη χαρακτηριστεί ως ζώνη αστικού αναδασμού (Ζ.Α.Α.) ούτε έχει πολεοδομηθεί, ενώ το αποδιδόμενο ακίνητο είναι εντός σχεδίου οικόπεδο σε πολεοδομημένη πλέον περιοχή, έχει εμβαδόν που έχει προκύψει μετά την τυχόν ρυμοτόμησή του και την αφαίρεση της οφειλομένης εισφοράς σε γη, η δε θέση του, που μπορεί και να μη συμπίπτει πλήρως με την αρχική, έχει προσδιορισθεί με βάση τις συνθήκες που προέκυψαν από την πολεοδόμηση και τις ανάγκες του αναδασμού ...

Ε' 2140/2003

Εισηγητής : Α. Ράντος
Σύμβουλος

156. Σχέδιο πόλεων - οικοδομές ' όροι και περιορισμοί δομήσεως ' από τα οριζόμενα στο άρθρο 16 παρ. 1 περ. α και β του Γ.Ο.Κ. / 1985 συνάγεται ότι επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η τοποθέτηση κλιματιστικών μηχανημάτων επί οικοδομής, απαγορευομένης της τοποθετήσεως αναλόγων εγκαταστάσεων

επί απολήξεων κλιμακοστασίων ή φρεάτων ανελκυστήρων, μόνον εάν οι απολήξεις αυτές έχουν κατασκευασθεί άνω του μεγίστου επιτρεπομένου στην περιοχή ύψους οικοδομών ...

Δ'3234/2003

Εισηγητής : Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

157. Ταχυδρομεία ' με τις διατάξεις του Ν. 2668/1998 θεσπίζεται καθεστώς χορηγήσεως αδειας για την άσκηση επιχειρήσεως ταχυδρομικών υπηρεσιών, προβλέπεται δε ότι οι επιχειρήσεις που ασκούν την εν λόγω δραστηριότητα κατά την έκδοση του νόμου, οφείλουν να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση αδειας εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, μετά την άπρακτη πάροδο του οποίου δεν είναι κατά νόμο δυνατή η παροχή των υπηρεσιών από αυτές και ότι οι παραβάτες υπόκεινται σε κυρώσεις ...

Δ' 3791/2003

Εισηγητής : Δ. Μακρής
Πάρεδρος

158. Τελωνειακή νομοθεσία ' **παραβάσεις** ' **λαθρεμπορία** ' **πολλαπλό τέλος** ' το άρθρο 97 παρ. 3 του Τ.Κ., που επιτρέπει επιμέτρηση της κυρώσεως σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβάσεως και το βαθμό υποτροπής του παραβάτη, δεν αντίκειται στην προβλεπομένη υπό του Συντάγματος και του Κοινοτικού Δικαίου αρχή της αναλογικότητας, διότι δεν θεσπίζει μέτρο προδήλως ακατάλληλο, ούτε η κύρωση υπερακοντίζει το σκοπό του νόμου που αποβλέπει, πέραν της ικανοποιήσεως του Δημοσίου με την είσπραξη των διαφυγόντων δασμών και λοιπών φόρων και τελών, στον κολασμό του παραβάτη, ως και

στην αποτροπή από τη διάπραξη στο μέλλον παρομοίων παραβάσεων / (μειοψ) ...

Ολομ. 990/2004 (κατ. παρ.
1006/2002 ΣΤ' Τμ.)

Εισηγητής : Ν. Ντούβας
Σύμβουλος

159. Τελωνειακή νομοθεσία ' παραβάσεις ' λαθρεμπορία ' δεν απαιτείται να διατυπώνεται κατά τρόπο ειδικό η κρίση του διοικητικού δικαστηρίου περί της συνδρομής του στοιχείου του δόλου, εφόσον εκ των περιστατικών και των λοιπών στοιχείων που συντρέχουν στη συγκεκριμένη περίπτωση, προκύπτει κατά τρόπο ανεπίδεκτο εύλογης αμφισβητήσεως ότι συντρέχει και το υποκειμενικό τούτο στοιχείο της τελωνειακής παραβάσεως της λαθρεμπορίας, ότι δηλαδή ο δόλος ενυπάρχει στα βεβαιούμενα από την απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου πραγματικά περιστατικά και τις εν γένει συνθήκες που έλαβαν χώρα κατά την τέλεση της τελωνειακής παραβάσεως / τέλος, από τα άρθρα 89 παρ. 2, 97 παρ. 3 και 8 του ΤΚ και 120 παρ. 3 ΚΦΔ προκύπτει ότι η διαδικασία διοικητικής βεβαίωσης της τελωνειακής παραβάσεως, που κατατείνει στην επιβολή του πολλαπλού τέλους, είναι αυτοτελής και διακεκριμένη σε σχέση με την αντίστοιχη ποινική διαδικασία / η αυτοτέλεια των δύο διαδικασιών έχει την έννοια ότι διοικητικό δικαστήριο, όταν κρίνει για τη διοικητική παράβαση, δεν δεσμεύεται από τυχόν προηγηθείσα αθωωτική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου, υποχρεούται όμως να εκτιμήσει αυτήν κατά τη διαμόρφωση της κρίσης του / τούτο δεν απαιτείται να εξαγγέλλεται ρητά αλλά αρκεί να συνάγεται από το όλο περιεχόμενο της αποφάσεως του δικαστηρίου της ουσίας ...

Ολομ. 990/2004 (κατ. παρ.
1006/2002 ΣΤ' Τμ.)

Εισηγητής : Ν. Ντούβας
Σύμβουλος

160. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

αποδοχές ' βλ. παραπ. 136

161. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

διορισμός ' αναδρομικός ' βλ. παραπ. 136

162. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' η υποχρέωση της Διοικήσεως να καταβάλει στον υπάλληλο αναδρομικές αποδοχές δεν απορρέει από ευθύνη της, θεμελιούμενη στο άρθρο 105 ΕισΝΑΚ, για ανόρθωση της ζημίας, την οποία αυτός υπέστη κατά το χρόνο που παρέμεινε εκτός υπηρεσίας, λόγω παρανόμου παραλείψεως διορισμού του, οπότε, προκειμένου να αποτιμηθεί το μέγεθος της ζημίας, θα ήταν, κατ' αρχήν, νόμιμη η επίκληση των διατάξεων των άρθρων 914 και 298 Α.Κ., τις οποίες επικαλείται η Διοίκηση, για να στηρίξει τη νομιμότητα της προσβληθείσας πράξεως και σύμφωνα με τις οποίες, όταν από το ζημιογόνο γεγονός προκύπτει και ωφέλεια που τελεί σε αιτιώδη σύνδεσμο προς αυτό, πραγματική ζημία είναι ό,τι υπολείπεται μετά την αφαίρεση της ωφελείας, αλλά απορρέει από τον αναδρομικό διορισμό του υπαλλήλου, δηλαδή από τη σύναψη και ενεργοποίηση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως αναδρομικώς ως προς όλες τις συνέπειές της / ...

ΣΤ' 3358/2003

Εισηγητής : Α. Σταθάκης

Πάρεδρος

163. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' επιδόματα ' από την αντιπαραβολή των άρθρων 14 και 15 του Ν. 3016/2002 προκύπτει ότι η ειδική παροχή του άρθρου 14 και το ειδικό επίδομα του άρθρου 15 του νόμου αυτού έχουν διαφορετική φύση και επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς / με το ειδικό

επίδομα του άρθρου 14 επιδιώκεται η εξομάλυνση των μισθολογικών διαφορών υπέρ των χαμηλομίσθων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν λαμβάνουν πρόσθετες μισθολογικές παροχές, ενώ οι πόροι γι' αυτό προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό και επιπλέον υπόκεινται σε κρατήσεις για ασφαλιστικές παροχές και λαμβάνεται υπόψη για τις συντάξιμες αποδοχές / αντίθετα, το επίδομα του άρθρου 15 του νόμου χορηγείται μόνο στους εν ενεργεία υπαλλήλους του Ε.Ο.Τ., η σχετική δαπάνη καλύπτεται από ειδικό επιπλέον έσοδο του Ε.Ο.Τ., διαρθρώνεται σε διαφορετικά ποσά αναλόγως του βαθμού ή της κατηγορίας, υπερβαίνοντας μάλιστα σε ωρισμένες περιπτώσεις το ποσό των 176 ευρώ και χορηγείται ως κίνητρο για την επίσπευση και υλοποίηση των τουριστικών επενδύσεων / συνεπώς, δεν δύναται να συναχθεί βούληση του νομοθέτη να συμψηφισθούν οι δύο αυτές παροχές και να χορηγείται μόνο η μία των 176 ευρώ, η οποία μάλιστα απονέμεται συλλήβδην σε όλους τους υπαλλήλους, χωρίς να γίνεται διάκριση σε χαμηλόμισθους ή μη ...

ΣΤ' 498/2004

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

164. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' επίδομα χρόνου υπηρεσίας ' από το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1810/1981 συνάγεται ότι η προϋπηρεσία εκπαιδευτικού λειτουργού σε σχολεία της Κύπρου και ισότιμα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού υπολογίζεται για την εξέλιξη αυτού στα μισθολογικά κλιμάκια και τον προσδιορισμό του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, η αντίστοιχη όμως προϋπηρεσία μόνιμου υπαλλήλου που δεν έχει την ιδιότητα του εκπαιδευτικού λειτουργού στα ανωτέρω σχολεία δεν λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική του εξέλιξη, εκτός αν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο αυτό για την

αναγνώριση της προϋπηρεσίας μονίμου υπαλλήλου σε ν.π.ι.δ. ή σε ιδιώτη γενικά, μεταξύ των οποίων είναι και η αναγνώριση της προϋπηρεσίας ευθέως ως συντάξιμης από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα ...

ΣΤ' 24/2004

Εισηγητής : Β. Πλαπούτα
Πάρεδρος

165. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' επιδόματα ' επίδομα ειδικών συνθηκών ' δεδομένου ότι το θεσπιζόμενο κίνητρο απόδοσης χορηγείται σε όλους τους υπαλλήλους που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 2470/1997 και συνεπώς δεν αφορά ειδικά τους δασικούς υπαλλήλους ώστε να θεωρηθεί ότι αντικαθιστά ευθέως το καταργούμενο επίδομα ειδικών συνθηκών, η εξαίρεση με το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α του Ν. 2470/1997 από τα διατηρούμενα μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού επιδόματα ανθυγιεινής, επικίνδυνης και ειδικών συνθηκών εργασίας του επιδόματος ειδικών συνθηκών εργασίας του επιδόματος ειδικών συνθηκών των δασικών υπαλλήλων συνιστά άνιση μεταχείριση αυτών έναντι των λοιπών υπαλλήλων του δημοσίου και των ν.π.δ.δ., για τους οποίους διατηρήθηκαν τα αντίστοιχα επιδόματα ή καταργήθηκαν αλλά με ταυτόχρονη θέσπιση νέων γι' αυτούς επιδομάτων / και τούτο διότι το επίμαχο επίδομα των δασικών υπαλλήλων, ενώ χορηγήθηκε σ' αυτούς, λόγω των συγκεκριμένων καθηκόντων που ασκούσαν, μεταξύ των οποίων και η δασοπυρόσβεση, στη συνέχεια καταργήθηκε αδικαιολογήτως, εφόσον κατά το χρόνο της κατάργησής του, δεν είχε επέλθει μεταβολή στα καθήκοντα αυτά / (μειοψ.) ...

Ολομ. 992/2004 (κατ. παρ.
1020/2003 ΣΤ' Τμημ.)

Εισηγητής : Σ. Χαραλάμπους
Σύμβουλος

166. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' μισθολογικά κλιμάκια' χρόνος υπηρεσίας ' η ρύθμιση του εδαφίου γ της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Ν. 1505/1984 δεν δημιουργεί αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση εις βάρος υπαλλήλων που, εκ του γεγονότος αλλαγής του ασφαλιστικού τους φορέως, εμπίπτουν στην εξαίρεση (μη υπολογισμός προϋπηρεσίας σε ν.π.ι.δ. που αναγνωρίσθηκε ως συντάξιμη από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί διαδοχικής ασφαλίσεως), έναντι των λοιπών υπαλλήλων του αυτού εδαφίου, των οποίων η προϋπηρεσία σε ν.π.ι.δ. αναγνωρίσθηκε ευθέως ως συντάξιμη, αφού πρόκειται περί δύο διαφορετικών καταστάσεων, ενόψει του ότι οι εμπίπτοντες στην εξαίρεση υπάλληλοι δεν τελούν υπό τις αυτές συνθήκες με τους λοιπούς υπαλλήλους του εδαφίου αυτού και δικαιολογείται η διαφορετική μεταχείρισή τους από το νομοθέτη / (μειοψ) ...

ΣΤ' 3045/2003 επταμ. (κατ.
παρ. 3215/2001 πεντ.)

Εισηγητής : Β. Ραφτοπούλου
Πάρεδρος

167. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' παρακράτηση λόγω θέσεως σε αργία ' από το συνδυασμό του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ με το άρθρο 192 και 193 Υ.Κ. προκύπτει ότι σε περίπτωση ακυρώσεως με δικαστική απόφαση της πράξεως του αρμοδίου υπηρεσιακού συμβουλίου με την οποία εκδηλώνεται άρνηση του οργάνου αυτού να επιστρέψει στον υπάλληλο τις παρακρατηθείσες αποδοχές του χρόνου αργίας, το εν συνεχεία επιλαμβανόμενο της σχετικής αγωγής του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ διοικητικό δικαστήριο, οφείλει να ερευνήσει εάν μετά την ακύρωση της πράξεως αυτής, η οποία εκδίδεται κατά διακριτική ευχέρεια του συμβουλίου, η Διοίκηση επανήλθε και εξέδωσε νεωτέρα απόφαση, η οποία διακόπτει

τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ ακυρωθείσης ζημιογόνου πράξεως και επελθούσης στον ενάγοντα ζημίας ...

ΣΤ' 3440/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

168. Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποκατάσταση ' Ν. 2190/1994 '

όπως με σαφήνεια συνάγεται από το άρθρο 14 παρ. 6 του Ν. 2266/94, οι τριμελείς επιτροπές που με βάση τη διάταξη αυτή συγκροτήθηκαν στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ήσαν αρμόδιες για την εξέταση των αιτήσεων επαναπρόσληψης απολυθέντων υπαλλήλων, οι οποίες υποβλήθηκαν αποκλειστικά βάσει της παραγράφου αυτής, ήτοι εντός μηνός από τη δημοσίευση του Ν. 2266/94 και δεν είχαν αρμοδιότητα να κρίνουν επί αιτήσεων επαναπρόσληψης που είχαν υποβληθεί εντός της αρχικής μηνιαίας προθεσμίας της παρ. 14 του άρθρου 25 του Ν. 2190/94, για τις οποίες άλλωστε, με την παρ. 21 του ιδίου άρθρου 14 του Ν. 2966/94 παρασχέθηκε δυνατότητα επανάκρισης από τις ίδιες επιτροπές που ανασυγκροτούνται προς τούτο, μετά από αίτηση θεραπείας που μπορούσε να ασκηθεί από τον ενδιαφερόμενο μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του νεώτερου αυτού νόμου ...

Γ' 3176/2003

Εισηγητής : Γ. Παπαμεντζελόπουλος
Σύμβουλος

169. Υπάλληλοι διοικητικοί ' διορισμός ' διαδικασία Ν.

2190/94 ' όταν οι υποψήφιοι κατανέμονται σε περισσότερες από μία ημερολογιακές πενταετίες, οι υποψήφιοι κάθε ημερολογιακής πενταετίας καταλαμβάνουν κατά κλάδο ή ειδικότητα, από το σύνολο των θέσεων που προκηρύχθηκαν αριθμό θέσεων που αντιστοιχεί στο ποσοστό που

αντιπροσωπεύει ο αριθμός των υποψηφίων της συγκεκριμένης ημερολογιακής πενταετίας στο συνολικό αριθμό των υποψηφίων όλων των ημερολογιακών πενταετιών / εξάλλου από το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 2247/1994, σε συνδυασμό με το άρθρο 20 παρ. 1 του ίδιου νόμου, συνάγεται ότι, αν οι θέσεις που προκηρύσσονται δεν επαρκούν για όλες τις κατηγορίες υποψηφίων, τότε οι θέσεις αυτές κατανέμονται ανά μία με τη σειρά των πενταετιών, όπως η σειρά αυτή έχει διαμορφωθεί ανάλογα με το ποσοστό που αντιστοιχεί, σε κάθε πενταετία, αρχής γενομένης από την πενταετία με το μεγαλύτερο ποσοστό και όχι ανάλογα με τη χρονολογική σειρά των πενταετιών / κατ' ακολουθίαν, αν η προκηρυσσόμενη θέση είναι μία, αυτή, με βάση τα προεκτεθέντα και το σκοπό του νόμου για την κατανομή των θέσεων ανάλογα με το ανωτέρω ποσοστό που αντιστοιχεί σε κάθε πενταετία, θα πρέπει να δοθεί στην πενταετία εκείνη που περιλαμβάνει τους περισσότερους υποψηφίους και συνεπώς έχει το μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με εκείνο των λοιπών πενταετιών και όχι στην πενταετία που προηγείται χρονολογικώς ...

Γ' 3733/2003

Εισηγητής : Π.Ν. Φλώρος

Σύμβουλος

170. Υπάλληλοι διοικητικοί · ειδικώς · εκπαιδευτικοί · αποδοχές · επιμίσθιο εξωτερικού · σε περίπτωση εκδόσεως κοινής υπουργικής αποφάσεως των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Οικονομικών, ακριβώς λόγω του κανονιστικού χαρακτήρα της, και για όσο χρόνο η απόφαση αυτή είναι σε ισχύ, όλοι οι μετ' αποδοχών αποσπασμένοι ή αποσπώμενοι στη συγκεκριμένη χώρα εκπαιδευτικοί δικαιούνται του ειδικού επιμισθίου, του οποίου συνεπώς η καταβολή δεν μπορεί να διακοπεί ούτε να περικοπεί για κανένα λόγο σε βάρος συγκεκριμένου εκπαιδευτικού ατομικώς, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι ο εκπαιδευτικός αυτός παραμένει αποσπασμένος

στη συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή στην οποία αφορά η κοινή υπουργική απόφαση και ότι δεν καταβάλλεται σ' αυτόν για τον ίδιο σκοπό αποζημίωση από τοπική πηγή ...

ΣΤ' 645/2003

Εισηγητής : Κ. Φιλοπούλου
Πάρεδρος

171. Υπάλληλοι διοικητικοί ' ειδικώς ' Υπουργείο Εξωτερικών ' μεταθέσεις ' υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών τοποθετούμενος στην εξωτερική υπηρεσία, παραμένει υποχρεωτικά σ' αυτήν επί μια τριετία τουλάχιστον, μετά δε την πάροδο της τριετίας ή παραμονή του υπαλλήλου στη θέση αυτή είναι δυνατόν είτε να διακοπεί, είτε και να παραταθεί ακόμη για κάποιο χρονικό διάστημα και τούτο μέχρις ότου εξαντληθεί το ανώτατο όριο της εξαετίας, μετά την παράλευση της οποίας ο υπάλληλος αποχωρεί πλέον υποχρεωτικά από τη θέση αυτή / η ως άνω τριετία μπορεί να συντμηθεί μόνο σε περίπτωση συνδρομής όλως εξαιρετικών υπηρεσιακών ή προσωπικών του υπαλλήλου λόγων, ενώ η προαναφερθείσα εξαετία μπορεί να παραταθεί αποκλειστικά και μόνον αν ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες της θέσεως επιτρέπουν τούτο / συνεπώς, λόγοι αφορώντες το πρόσωπο του υπό μετάθεση υπαλλήλου, εκτός όλως εξαιρετικών ή εκτάκτων περιπτώσεων, λαμβάνονται κατ' αρχήν υπ' όψιν μόνο σε περίπτωση συντμήσεως της τριετίας ...

Γ' 2523/2003

Εισηγητής : Κ. Πισπιρίγκος
Πάρεδρος

172. Υπάλληλοι διοικητικοί ' λύση υπαλληλικής σχέσεως λόγω συμπληρώσεως 35ετίας ' ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, ο οποίος συνυπολογίζεται για τον καθορισμό της τριακονταπενταετίας, νοείται όχι μόνο ο χρόνος της υπηρεσίας την οποία πράγματι προσέφερε ο υπάλληλος ασκώντας τα καθήκοντά του, αλλά και ο χρόνος εκείνος ο οποίος ρητώς

αναγνωρίζεται από το νομοθέτη ως "πραγματική υπηρεσία" / εξάλλου, ο χρόνος που παρέμειναν εκτός υπηρεσίας οι υπάλληλοι που αποκαταστάθηκαν με τον ν. 192/1975 προσμετρείται και συνυπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας όχι μόνο για τη μισθολογική και συνταξιοδοτική τους κατάσταση αλλά και για κάθε θέμα που αφορά την υπηρεσιακή τους κατάσταση και επομένως και για τον μετά το διορισμό τους ως μονίμων υπαλλήλων, υπολογισμό της τριακονταπενταετίας πραγματικής και συντάξιμης υπηρεσίας, με τη συμπλήρωση της οποίας απολύονται αυτοδικαίως, από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει και το 60ο έτος της ηλικίας τους ...

Γ' 3059/2003

Εισηγητής : Π.Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

173. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

αποκατάσταση ν. 193/75 ' βλ. παραπ. 172

174. Υπάλληλοι ν.π.δ.δ. ' αποδοχές ' απόφαση πολιτικού δικαστηρίου μη αφορώσα τις αποδοχές του χρόνου διορισμού του υπαλλήλου, δεν επιτρέπετο να ληφθεί υπόψη από τα όργανα του ν.π.δ.δ. και, περαιτέρω, από τα διοικητικά δικαστήρια, προκειμένου αυτά να αποφανθούν εάν ο υπάλληλος δικαιούται προσωπικής διαφοράς αποδοχών και να υπολογίσουν το ύψος αυτής ... / (μειοψ) ...

ΣΤ' 3355/2003 επταμ. (κατ.
παρ. 3385/2002 πεντ.)

Εισηγητής : Ε. Νίκα
Πάρεδρος

175. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ Ν.Π.Δ.Δ.

μονιμοποίηση ' ν. 1476/84 ' βλ. παραπ. 174

176. Υπάλληλοι στρατιωτικοί ' αξιωματικοί ' χρόνος υπηρεσίας ' ο χρόνος κατά τον οποίο ο προώρως αποστρατευθείς υπηρετεί ακόμη στο στράτευμα ως μόνιμος εξ εφεδρείας πρέπει να συνυπολογισθεί στον κατ' άρθρο 64 του Ν.Δ. 1400/1973 χρόνο υποχρεωτικής παραμονής, αφού μάλιστα η Διοίκηση εξακολούθησε επί μακρό χρόνο να δέχεται τις υπηρεσίες του αποστρατευθέντος προχωρώντας μάλιστα και σε προαγωγές του / (μειοψ) ...

ΣΤ' 3846/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

177. Φαρμακοποιοί ' κυρώσεις ' από τις διατάξεις του καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων δεν προκύπτει ότι παρέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου η αρμοδιότητα να διακόπτει τη συνεργασία με φαρμακοποιό, δηλαδή να καταργεί το από το καταστατικό του αναγνωριζόμενο δικαίωμα του φαρμακοποιού να προμηθεύει φάρμακα στους ασφαλισμένους του Ταμείου σε εκτέλεση ιατρικών συνταγών / σε περίπτωση δε κατά την οποία ο φαρμακοποιός εκτελεί ιατρική συνταγή κατά παράβαση των κανόνων της επιστήμης, της φαρμακευτικής δεοντολογίας και της ισχύουσας εν γένει νομοθεσίας, αυτός υπόκειται πάντως στις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία πειθαρχικές ή και ποινικές κυρώσεις ...

Δ' 3976/2003

Εισηγητής : Δ. Πετρούλιας
Σύμβουλος

178. ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΙ

βλ. παραπ. 137

179. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

γενικά · αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας · βλ. παραπ.9

180. Φορολογία · γενικά · διαδικασία · έλεγχοι · κατά την έννοια των άρθρων 2 και 11 του Ν. 2120/1993, εντολή τακτικού ελέγχου, δοθείσα μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 2120/1993 και την έναρξη της τυπικής ισχύος των διατάξεων αυτών, εμποδίζει την υπαγωγή στις ευνοϊκές τους ρυθμίσεις για τις εκπρόθεσμες δηλώσεις που υπεβλήθησαν μετά την εντολή αυτή, είτε εντός της παρασχεθείσης προθεσμίας είτε εντός του χρονικού διαστήματος μεταξύ τυπικής και ουσιαστικής ισχύος αυτών, καθ' όσον, ανεξαρτήτως του εάν, δύναται να δοθεί νομίμως εντολή τακτικού ελέγχου κατά τη διάρκεια της παρασχεθείσης από το νόμο προθεσμίας για την υποβολή εκπροθέσμου δηλώσεως, η αναδρομική ισχύς των ως άνω διατάξεων δεν καθιστά ανενεργό την προηγουμένη της δηλώσεως εντολή τακτικού ελέγχου, με την οποία συναρτάται η εφαρμογή της ...

Β' 3937/2003

Εισηγητής : Σ. Μαρκάτης
Πάρεδρος

181. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

γενικά · διαδικασία · δήλωση · βλ. παραπ. 180

182. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

γενικά · απαλλαγές · βλ. παρακ. 183

183. Φορολογίες διάφορες ' ειδικός φόρος καταναλώσεως ' με το άρθρο 51 του Ν. 2214/1994 προβλέφθηκε η δυνατότητα μη επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 35 παρ. 2 του Ν. 2093/1992 στις περιπτώσεις χρησιμοποίησης πετρελαίου θερμάνσεως ως πετρελαίου κίνησης αν καταβληθεί εντός ορισμένου χρόνου ή διαφορά μεταξύ των φορολογιών πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης, δηλαδή προβλέφθηκε ευνοϊκή ρύθμιση για την ταχύτερη τακτοποίηση φορολογικών εκκρεμοτήτων και όχι φορολογική απαλλαγή, αφού με την εν λόγω ρύθμιση ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εις το ακέραιον / με τις ίδιες διατάξεις δεν θεσπίσθηκε τεκμήριο χρησιμοποίησης του παραληφθέντος πετρελαίου για ωρισμένη χρήση και σε ωρισμένο ποσοστό, τέτοιο δε τεκμήριο καθιερώθη το πρώτον με Διαταγή του Υφυπουργού των Οικονομικών, αλλά το εν λόγω τεκμήριο δεν εθεσπίσθη νομίμως και δεν δύναται να εφαρμοσθεί ως εισαχθέν με εγκύκλιο διαταγή του Υπουργού που δεν δύναται να θεσπίσει κανόνες δικαίου, τροποποιητικούς διατάξεων νόμου ...

Β' 2215/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

184. Φορολογίες διάφορες ' ειδικός φόρος καταναλώσεως ' με το άρθρο 42 παρ. 6 του Ν. 1882/1990 εισάγεται ειδικό μεταβατικό φορολογικό καθεστώς για τα αυτοκίνητα συμβατικής τεχνολογίας, υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι έχουν κομισθεί στη χώρα μέχρι 27.2.1990 / κατά την έννοια δε του άρθρου αυτού, αυτοκίνητα συμβατικής τεχνολογίας που μεταφέρονται διά θαλάσσης θεωρούνται κομισθέντα στην Ελλάδα, όταν το πλοίο, επί του οποίου μεταφέρονται καταπλεύσει στο λιμένα προορισμού του, στο εσωτερικό της ...

B' 3624/2003

Εισηγητής : Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

185. Φορολογίες διάφορες · φορολογία αυτομάτου υπερτιμήματος από το άρθρο 16 παρ. 2 περ. δ' του Ν. 1882/1990 προκύπτει, ότι ο νομοθέτης, για τον προσδιορισμό του φόρου αυτομάτου υπερτιμήματος, ο οποίος επιβάλλεται επί της διαφοράς μεταξύ τιμής κτήσεως και της τιμής πωλήσεως του ακινήτου, ως τιμή πωλήσεως του ακινήτου, θεωρεί την αξία του, για τον υπολογισμό της οποίας παραπέμπει ευθέως στις διατάξεις περί επιβολής του φόρου μεταβίβασης ακινήτων με επαχθή αιτία, καθ' ό μέρος ρυθμίζουν τα του υπολογισμού της υποκείμενης σε φόρο μεταβίβασης αξίας ακινήτων / η παραπομπή αυτή για τον τρόπο υπολογισμού της αξίας του ακινήτου σε άλλη διάταξη νόμου, η οποία δεν αποκλείεται από το άρθρο 78 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος, δεν γίνεται μόνο στον κανόνα που καθιερώνει το άρθρο 41 παρ. 1 του Ν. 1249/1982 περί του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των μεταβιβαζομένων ακινήτων, αλλά και στις εξαιρέσεις αυτού / κατ' ακολουθίαν, και για τον υπολογισμό του φόρου αυτομάτου υπερτιμήματος, αν στο μεταβιβαστικό συμβόλαιο αναγράφεται τίμημα μεγαλύτερο της αξίας που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 1249/1982 περί του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των μεταβιβαζομένων ακινήτων, ως τιμή μεταβιβάσεως δεν λαμβάνεται υπ' όψιν η ως άνω αξία αλλά το αναγραφόμενο στο συμβόλαιο τίμημα ...

B' 2217/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας
Σύμβουλος

186. Φορολογία εισοδήματος ' γενικά ' διαδικασία ' κατά την
έννοια του άρθρου 45 παρ. 8 του Π.Δ. 99/1977 η επίδοση στον
επιτηδευματία του σημειώματος δεν επιβάλλεται ως ουσιώδης
τύπος της διαδικασίας εκδόσεως πράξεως προσδιορισμού
αποτελεσμάτων φύλλου ελέγχου φορολογίας εισοδήματος ή
πράξεως επιβολής διοικητικών κυρώσεων λόγω ανακρίβειας
της δηλώσεως φορολογίας εισοδήματος ...

Β' 2207/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

187. Φορολογία εισοδήματος ' γενικά ' διαδικασία ' πρόσθετος φόρος ' κατά την
έννοια του άρθρου 6 Ν. 1882/1990, η ακρίβεια ή ανακρίβεια της δηλώσεως του
φορολογουμένου κρίνεται αντικειμενικώς, ανεξαρτήτως
υπαιτιότητός του, στην περίπτωση δε της απωλείας ή
καταστροφής των βιβλίων και στοιχείων του από γεγονός για
το οποίο δεν τον βαρύνει υπαιτιότης η ακρίβεια ή ανακρίβεια
της εν λόγω δηλώσεως κρίνεται από τον προσδιορισμό του
εισοδήματός του, ο οποίος, λόγω της ανυπαρξίας βιβλίων και
στοιχείων γίνεται εξωλογιστικώς ...

Β' 2207/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

188. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

**Δ' πηγή ' εξωλογιστικός προσδιορισμός ' βλ. παραπ.
187**

**189. Φορολογία εισοδήματος ' Δ' πηγή ' εξωλογιστικός
προσδιορισμός ' στην περίπτωση της καταστροφής των**

βιβλίων και στοιχείων που τηρήθηκαν δεν τεκμαίρεται η ακρίβεια της δήλωσης που έχει υποβληθεί και έτσι δεν απόκειται στον οικονομικό έφορο να αποδείξει την ανακρίβειά της, αλλά το εισόδημα του φορολογουμένου προσδιορίζεται εξωλογιστικώς, λόγω του ανεπίκτου του λογιστικού προσδιορισμού, από τον προσδιορισμό δε αυτό, τον εξωλογιστικό, ότι κριθεί η ακρίβεια της δήλωσης ...

... κατά την έννοια του άρθρου 10 παρ. 2 του Ν. 2055/1992, ως γεγονότα ανωτέρας βίας νοούνται και οι συνθήκες λειτουργίας της επιχειρήσεως, οι οποίες είναι δυσμενέστερες εκείνων υπό τις οποίες λειτουργούν συνήθως οι ομοειδείς επιχειρήσεις, δοθέντος ότι οι συνήθεις συνθήκες λειτουργίας ελήφθησαν υπ' όψιν κατά τον καθορισμό των ορίων των συντελεστών καθαρού κέρδους ...

Β' 2207/2003

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

190. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

**αντικείμενο · αξία · σύστημα αντικειμενικού
προσδιορισμού · βλ. παραπ. 185**